

PIONIR

glasilo kolektiva sgp pionir novo mesto

16. novembra

leto XV. — št. 11 (135)

**VSEM DELAVKAM
IN DELAVCEM V OŽJI IN
ŠIRŠI DOMOVINI ČESTITAMO
ZA 29. NOVEMBER—
DAN REPUBLIKE.**

SGP PIONIR NOVO MESTO

Šli smo skozi ta ustvarjalni čas

GOVOR PODPREDESEDNIKA IS SRS LUDVIKA GOLOBA NA SLAVNOSTNI SEJI DS DO OB 35-LETNICI PIONIRJA

Vsako praznovanje obletnice, bodisi osebno, kolektivno ali narodno, ima med drugim tudi namen, da se obrnemo v preteklost, v pogoje nastajanja in razvijanja rasti, da bi lahko čimbolj vsestransko ocenili dosežene uspehe, da bi nas vse to motiviralo in mobiliziralo ustvarjalne moči za jutri.

S „kelo“ in „fanglom“, samokolnico, krampom in z lopato je bilo potrebno s tisočimi koraki in delovnimi vzgibi, z izredno izčrpavajočo fizično močjo ustvarjati sredstva za preživljanje in samoodpovedovanjem vlagati v materialne osnovne dela, sodobnejšo tehnologijo in objekte. Takratni pogoji dela niso niti po času niti po fizičnih naporih primerljivi z današnjimi.

Zato je razumljivo, da se je, kot to ugotavljate v svojem kolektivu, v povojnem desetletju pričelo delati z jutranjo temo in končalo z večerno nočjo; tako je bilo na vseh področjih delovne in politične aktivnosti.

Vse nas, ki smo šli skozi ta ustvarjalni burni pretekli čas, še s posebnim ponosom navdajajo doseženi uspehi in razvoj v vsakem kolektivu, v vsaki krajevni skupnosti, občini, republikli.

Dovolite mi, da izkoristim priložnost, ko obujamo spomine na nastajanje in razvijanje OZD Pionir, da se zaustavimo tudi pri podobi pokrajine oziroma občine.

Do konca druge svetovne vojne je bilo to območje pretežno agrarno. Iz tega so izvirale prenaseljenost, revščina in številna socialna nasprotja. Zaradi upravnih, administrativnih in sodnih institucij takratne državne oblasti je imelo Novo mesto podoben podeželskega središča, v katerem so se kazali poleg gostinske in trgovske dejavnosti tudi zametki večje obrtne pretežno predelovalne dejavnosti.

Kakor se je začela tako rekoč iz nič razvijati gradbena dejavnost, se je tudi na drugih področjih gospodarske aktivnosti, zlasti v razvoju industrije, pričelo z majhnimi obrtnimi obrati,

ki so v šestdesetih letih jasneje in smejeje posegli v razvoj in dosegli stanje, v katerem se danes Novo mesto kaže kot razvito industrijsko središče v Sloveniji. Občina Novo mesto se je povzpela v odnosu na druge občine v SR Sloveniji v prvo tretjino razvitih občin. Podobna primerjava je za SR Slovenijo glede na druge republike.

Slovenija spada med ekonomsko najbolj razvite republike v Jugoslaviji. Vendar smo svoj gospodarski razvoj pospešili šele po vojni in po zmagoviti socialistični revoluciji v socialistični družini enakopravnih narodov in narodnosti Titove Jugoslavije. V času avstroogrške monarhije, se pravi slabih šestdeset let nazaj, je Slovenija imela praktično status kolonije. Vse povojno obdobje smo imeli v Sloveniji visoko stopnjo gospodarske rasti čez 7 odst. Skladno s tem sta naraščala družbeni proizvod in narodni dohodek, tako da slednji znaša 4.600 dolarjev na prebivalca. Zlasti dinamična je bila industrijska rast; v tridesetih letih se je povečala za več kot desetkrat. Še in še bi lahko našteval podatke, ponazarjajoče velik napredek, ki smo ga dosegli po vojni v Jugoslaviji, Sloveniji, občini in delovnem kolektivu SGP Pionir.

Rezultati, ki smo jih dosegli v preteklosti na področju materialnega in socialnega razvoja, so dobra podlaga, ki nam omogoča, da se opremo na lastne moči in možnosti, da s pridnim delom razvijamo sistem in prakso, ki nam bo dala popolno obeležje socialistične samoupravne republike dela, kar naj nam zagotovi še celovitejše in trdnejše zadovoljevanje družbenih in osebnih potreb. Na teh osnovah je potrebno odločno odpravljati vzroke ekonomske nestabilnosti. Zato je v tem času uspešen boj za večjo gospodarsko stabilnost življenjski interes delovnih ljudi in pogoj za nadaljnji uspešen razvoj samoupravljanja in krepitev družbenoekonomskega položaja delavcev ter za politično trdnost družbe oziroma države.

Osnovne slabosti v gospodarjenju na področju gradbeništva v SR Sloveniji, ki se v določeni meri že odpravljajo, zlasti v SGP Pionir, so posledica izredno razdrobljene investicijske gradnje in pregrete konjunktura, ki je bila vzdrževana z izredno visokim deležem investicij v družbenem proizvodu. To je zadovoljevalo razmere, v katerih je izredno oslabilo delovne ekonomske zakonitosti in se je uveljavilo zidanje cen, nekakovost storitev, nespoštovanje rokov, prenašanje vsega rizi-

ka na porabnike itd. Zato seveda ni naključje, da je slovensko gradbeništvo na mednarodnem trgu predrago. To je namreč v veliki meri le objektivno merilo učinkovitosti gospodarjenja z družbenimi sredstvi. Zmanjševanje obsega investicij v srednjeročnem obdobju vpliva tudi na zmanjšanje zaposlenosti celotnega gradbeništva in v veliki meri celotnega reprodukcijskega procesa gradbenih materialov. Zato je potrebno gradbeništvo z uveljavljanjem učinkovitejšega gospodarjenja usposobiti za nastop na mednarodnem trgu, ki bi ob sedanjih kadrih, danih zmogljivostih in domačem reprodukcijskem materialu krepilo ekonomski in socialni položaj delavcev v tej dejavnosti. Razumljivo je, da je usmeritev SGP Pionir na zunanje tržišče že dalj časa prisotna, da se je ta kolektiv na mednarodnem trgu že uveljavil.

Nobenega dvoma ni, da je takšno stanje možno presegati le s krepitvijo samoupravnega družbenoekonomskega položaja delavcev. Vendar pa smoter vzpostavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov ni le v tem, da dosežemo razmere, da bi vsak pridobival prihodek, dohodek ali osebni dohodek po svojem delovnem prispevku, temveč je bistveni cilj doseči predvsem samoupravno obvladovanje pogojev ustvarjanja dohodka. Pri tem pa je ključnega pomena vprašanje, koliko v sedanjih družbenih razmerah z jasnimi argumenti že utemeljujemo neločljivo povezanost in vzajemno odvisnost med rezultati gospodarjenja, to je dohodkom na eni ter družbenoekonomskim položajem delavca na drugi strani.

Ravno zaradi takih razmer na področju gradbeništva so se komunisti, ki delajo v gradbeništvu, sestali na problemski konferenci ZK Slovenije, kjer so ocenili, da številne slabosti in pomanjkljivosti v vseh dejavnostih urejanja prostora, gradnje in vzdrževanja investicijskih in stanovanjskih objektov kažejo, da komunisti nalog iz resolucije VIII. kongresa ZK Slovenije o uresničevanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu niso izvajali dovolj celovito in učinkovito. Pri tem so poudarili, da morata biti v središču aktivnosti za preseganje slabosti hitrejša vzpostavljanje in krepitev samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, ki so bistveni za samoupravno in družbeno planiranje in uresničevanje planov. Uveljaviti je treba samoupravne družbenoekonomske odnose skupnega prihodka, dohodka in svobodne

menjave dela, kar bo omogočilo in zagotavljalo, da bodo delavci samoupravno obvladovali delo in poslovanje v sleherni od dejavnosti, od urejanja prostora do zaključnih del pri gradnji investicijskih in stanovanjskih objektov, ter da bo družbenoekonomski položaj delavcev in sleherne dejavnosti odvisen od dejanskega delovnega prispevka k skupnemu proizvodu in rezultatom dela. Razviti je potrebno tak način poslovanja, ki bo omogočal samoupravno združevanje dela in sredstev med vsemi dejavnostmi — od prostorskega in komunalnega urejanja, projektiranja in svetovanja, industrije gradbenega materiala in opreme, do gradbene operative ter zaključnih in instalacijskih del. Ti naporji morajo okrepiti delitev in specializacijo dela v proizvodno gradbenem procesu, hkrati pa združevanje opravil in nalog v delovnih in sestavljenih OZD, da bi dosegli učinkovitejšo gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Te usmeritve morajo biti še v večji meri v središču našega delovanja, saj se bo le tako nadaljeval proces izgrajevanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in na tej osnovi boste dosegli še boljše rezultate v gospodarjenju.

Tovarišice in tovariši!

Živimo v času nevarnega poslabšanja mednarodnega položaja, ki se izraža v kriznih žariščih in spopadih na raznih koncih sveta, in v tekmovanju velesil in blokov na vse širših območjih kot tudi v nagli tekmi v oroževanju, jedrskem in klasičnem. Pri tem so angažirana velika sredstva, ki bi lahko služila za odpravljanje zaostalosti, lakote in bede v svetu.

Še posebno zaskrbljenost povzroča čedalje pogostejša uporaba sile v odnosih med narodi in državami, tudi nevrščeni in socialističnimi. Bistveni vzroki takšnih razmer se kažejo v vse očitnejši tendenci, da bi ogrozili suverenost in neodvisnost držav z intervencijami in vmešavanjem v njihove notranje zadeve, v nespoštovanju pravic narodov do neodvisnosti, enakopravnosti in do lastne poti notranjega razvoja ter v vse večji zapletenosti mednarodnih gospodarskih problemov. Vse to ogroža mir in stabilnost v svetu in nenehno zastavlja vprašanja o neodvisnosti, stabilnosti in mirnem razvoju neodvisnih, nevrščenih držav. Pri tem je zelo pomembno spoštovanje načel o miroljubnem sožitju in povečanju vloge Organizacije združenih narodov pri ohranjanju miru in varnosti v svetu. V takih razmerah je potrebno še

pospešeno usposabljanje in razvijati vse dejavnosti SLO.

Tovarišice in tovariši!

Upam, da izražam tudi vaše misli, če rečem, da smo ponosni in hvaležni, da je kolektiv SGP Pionir uspel v svojem razvoju, saj se danes uvršča med največja gradbena podjetja v SR Sloveniji.

Ponosni smo, da je bil pospešen razvojni uspeh dosežen po sprejetju nove ustave, ob doslednem samoupravnem organiziranju in poslovno dohodkovnem povezovanju z vsemi tistimi, ki pomembno vplivajo na obseg in sposobnost gradbene operative za prevzem najzahtevnejših gradbenih del na konkurenčnem domačem in inozemskem trgu.

Hvaležni smo delovnemu kolektivu, da je s svojo dejavnostjo v občini Novo mesto znatno soustvarjal materialno osnovo ne samo svoje OZD, temveč tudi osnovo za razvoj drugih proizvodnih in neproizvodnih dejavnosti ter s tem prispeval tudi k razvoju družbenega in osebnega standarda delovnih ljudi in občanov v vseh tistih občinah, kjer je razvita dejavnost OZD Pionir.

Končno mi dovolite, tovariš predsednik DS, člani sveta in vsi prisotni na tej seji, da vam in 4.483 članom delovnega kolektiva SGP Pionir čestitam za 35-letnjo obstoja. Čestitke veljajo tudi vsem tistim, ki so bili člani tega kolektiva, pa so danes že upokojeni. Naj izrazim hvaležnost vsem, ki so pretežni del svojih ustvarjalnih moči vgradili v razvojne dosežke OZD Pionir, pa so že preminuli.

Želim, da bi delovni kolektiv SGP Pionir v svojih prizadevanjih ambicijah v prihodnje uspeval tako kot do sedaj in da bi ob takem novem snidanju, z enakimi veselimi občutki kot danes, ocenjevali delovne uspehe vašega kolektiva.

Ocena devetmesečnih poslovnih rezultatov

Pred kratkim so bile na zborih delovnih ljudi končane razprave o periodičnih obračunih za obdobje januar-september, na katerih so bile podane osnovne značilnosti poslovanja ter ocena obsežnih rezultatov v obravnavanem obdobju. In kaj lahko zaključimo na osnovi podanih števil? V pogojih, ki so vedno prej kot rožnati, je dobro-

došel vsak rezultat, ki je boljši od izgube, bi rekel marsikdo. Po eni strani to drži, zlasti še če se ozremo po rezultatih nekaterih drugih organizacij združenega dela v občini pa tudi na širšem jugoslovanskem prostoru, kjer se število zgubašev naglo povečuje. Po drugi strani pa je treba dosežene rezultate ocenjevati z vidika, v kolikšni meri prispevajo k razširitvi materialne osnove dela in če oziroma v kakšni meri zagotavljajo stabilen in dinamičen razvoj temeljnih organizacij in delovne organizacije. Za oceno tega pa je še vedno boljše merilo letni gospodarski plan. Čeprav se vsi zavedamo, da je v sedanjih hitro se spreminjajočih gospodarskih razmerah težko realno planirati, pa je plan vendarle neki kažipot, ki pove, koliko celotnega prihodka, dohodka, čistega dohodka in koliko sredstev za akumulacijo moramo v obračunskem obdobju ustvariti, da bomo pokrili vse materialne stroške, vse zakonske in pogodbenne obveznosti, vse osebne dohodke in uresničili vse naložbene naloge, ki smo si jih zastavili. Če primerjava dejansko doseženih rezultatov pokaže, da so razmerja kategorij celotnega prihodka oziroma dohodka drugačna od planiranih, vemo, da smo ali premalo ustvarili ali preveč trošili, posledica tega pa bo, da ne bomo mogli realizirati vseh investicijskih potreb, kajti ponavadi se zaradi nedoseganja dohodka okrnejo prav sredstva za akumulacijo.

Pa si poglejmo, kako smo v devetmesečnem obdobju uresničevali kumulativne in letne planske naloge na ravni delovne organizacije:

	Letni plan	Plan I-IX/81	Doseženo na I-IX/81	I N D E X	
				na let.pl.	na kum.pl
-Celotni prihodek	4.704.309	3.074.974	3.975.656	85	129
-Porabljena sredstva	3.209.644	2.035.249	2.877.538	90	141
-Dohodek	1.494.665	1.039.685	1.098.118	73	106
-Obveznosti iz dohodka	480.756	348.268	357.283	74	103
-Čisti dohodek	1.013.909	691.417	740.835	73	107
-Osebnih dohodki-brutto	690.992	477.853	561.696	81	118
-Skladi	322.917	213.564	179.199	55	84
Delitveno razmerje čistega dohodka	68 : 32	69 : 31	76 : 24		

Ugotovitve, ki izhajajo iz prikazane tabele, niso nove, saj do podobnih prihajamo že vrsto let. Slabost našega poslovanja je v tem, da mnogo delamo, a malo ustvarimo. K enakemu zaključku nas silijo tudi gornje številke. Nedvomno smo delali dovolj, o čemer pričča tudi dose-

IZRAČUN KAZALCOV USPEŠNOSTI DELA DELAVCEV IN POSLOVANJA ZA I - IX. 1981

	1981	1980	IND
1. Dohodek na delavca	246.879,10	184.693,05	134
2. Čisti dohodek na delavca	166.555,00	130.124,76	128
3. Akumul. v prim. z dohodkom	11,80	10,76	110
4. Akumul. v prim. s čistim doh.	17,00	15,00	113
5. Akumul. v prim. s povpreč. upor. posl. sred.	4,34	3,34	133
6. OD in sredstva za skupno porabo na delavca	16.184,00	12.870,00	126
7. Čisti OD na delavca	10.612,00	7.628,48	139
8. Doh. v prim. s planir. dohodkom	106,00	98,00	108
9. OD v prim. z planir. OD	117,00	101,00	115

Uresničevanje dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1981

1. Indeks rasti dohodka	142
2. Možna stop. rasti OD v letu 1981	38,64
3. Dosež. stop. rasti OD v letu 1981	42,80
4. Preseganje dovoljene stop. rasti	4,16
5. Izplačana SSP na delavca v l. 1981	1.276,06
6. Izplač. SSP na delavca v letu 1980	1.015,53
7. Možno izplačilo skada skupne porabe na delavca	1.198,31

žen celotni prihodek, ki je za 29 odst. nad planiranim za to obdobje in dosega že 85 odst. letno planiranega. Žal pa smo pri tem preveč trošili, saj so porabljena sredstva v istem obdobju za 41 odst. višja od planiranih. Seveda ni rečeno, da smo za visoke materialne stroške v celoti krivi sami. Veliko so k temu prispevale tudi neurejene razmere na področju cen, ki se ne gibljejo v skladu z resolucijskimi predvidevanji. Cene nekaterih vrst gradbenega materiala (železo, les, cement) so v letošnjem letu izredno porasle, kar

vpliva, bi morali toliko večjo pozornost posvetiti tistim činiteljem, na katere lahko vplivamo. To pa so: boljša organizacija dela, boljša delovna storilnost, racionalna poraba materiala, boljša kvaliteta dela (manj reklamacij, manj stroškov popravil), izpolnjevanje pogodbenih rokov, večja delovna disciplina in drugo. Čeprav dajemo v vseh varčevalnih programih prav tem postavkam največ poudarka, še vedno ni opaziti bistvenega napredka. Dokler pa bo stanje na tem področju nespremenjeno, ne moremo pričakovati boljših rezultatov. To pa ne pomeni, da so sedanji rezultati slabi, saj sta tako doseženi dohodek kot čisti dohodek višja, kot smo ju planirali za to obdobje. Sorazmerno dobri so tudi kazalci produktivnosti (vrednostno), rentabilnosti in ekonomičnosti, ki jih podajamo na koncu sestavka.

Kljub temu da je dohodek višji od planiranega, pa sredstva za akumulacijo zaostajajo za planiranimi, ker smo večji del dohodka razporedili za osebne dohodke. Da dajemo velik poudarek osebnim dohodkom, je ob sedanji visoki rasti življenjskih stroškov najbrž prav, vendar pa mora imeti to opravičilo v povečanem dohodku.

V resolucijskih usmeritvah je namreč jasno poudarjeno, da mora osebna poraba zavstajati za rastojo dohodka. Pri nas pa dosežemo ravno obratno razmerje, torej hitrejšo rast osebnih (Nadaljevanje na 4. str.)

je prav gotovo eden od vzrokov za visoke materialne stroške. Še bi lahko naštevali zunanje činitele, ki so brez možnosti, da bi nanje lahko vplivali, povečevali obseg materialnih stroškov. Ker vemo, da nam del dohodka vedno izpade na račun zunanjih faktorjev, na katere nimamo

(Nadaljevanje s 3. str.)

nih dohodkov od rasti dohodka, kar ni v skladu z uresničevanjem dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1981. Čeprav tudi za to nesorazmerje lahko najdemo objektivna opravičila (visoka neplačana realizacija, velik obseg nadurnega dela, razdrobljenost gradbišč, zaostreni pogoji gospodarjenja in podobno), pa je vendarle tudi res, da so znotraj temeljnih organizacij oziroma v okviru delovne organizacije še neizkoriščene rezerve, ki jih bo na vsak način treba izkoristiti. Če jih ne opazimo sami, jih bo potrebno ugotoviti s povečano kontrolo in sicer prav na vseh mestih proizvodnega oziroma delovnega procesa.

Pogoji dela se v prihodnje ne bodo izboljšali, napovedi so le še slabše, posebno za gradbeništvo se obetajo temaçni dnevi in rešitve lahko iščemo samo v učinkovitem in odgovornem delu. Doseženi rezultati v devetmesečnem obračunu, za katere kljub nekaterim kritičnim ocenam nikakor ne moremo trditi, da so slabi, pa so lahko le spodbuda za tak cilj.

Prvih devet mesecev DSSS

Rezultati poslovanja v DSSS v prvih devetih mesecih letošnjega leta kažejo, da se je večina zaposlenih v DSSS odločila podpreti stabilizacijska prizadevanja in usmeritve naše družbene skupnosti. To kažejo dosežki vsaj na nekaterih področjih. Predvsem smo s skupnimi močmi močno omejili število nadur, saj je bilo v DSSS v primerjavi z enakim razdobjem lanskega leta izvršenih le 52 odst. lanskega števila nadur. Zaposleni v DSSS so se stabilizacijsko obnašali tudi pri izplačevanju osebnih dohodkov. Na to kažejo naslednji podatki: po družbenem dogovoru o razporejanju dohodka bi osebni dohodki v masi v DSSS lahko narasli za 37 odst., dejansko pa so narasli le za 32,64 odst. Uspešni smo bili tudi na področju izplačevanja sredstev iz sklada skupne porabe, saj bi bilo možno glede na poslovni uspeh izplačati 1.329 din na enega zaposlenega v DSSS, dejansko pa je bilo izplačano le 1.126 din.

Za občinski praznik odprt prizidek Ekonomsko-administrativnega centra. Gradbena dela je opravil TOZD gradbeni sektor Novo mesto (foto: Borsan)

– Za općinski praznik odprt je dozidav Ekonomsko-administrativnog centra. Građevinske radove izvodio je OOUR građevinski sektor Novo mesto. (Foto: Borsan)

Primerjava zgornjih podatkov med DSSS in TOZD pa kaže, da TOZD niso bile tako uspešne v stabilizacijskih prizadevanjih kot delavci v DSSS. Prav bi bilo, da se delavci na TOZD nad tem zamislijo in do konca poslovnega leta izboljšajo svoje poslovne rezultate.

Rezultate poslovanja v letošnjem letu v DSSS je obravnaval tudi njen delavski svet. Mnenje delavskega sveta DSSS je bilo, da so rezultati na nekaterih področjih sicer zadovoljivi, da pa sedaj ni čas za zadovoljstvo in da je treba rezultate še izboljšati. Zato je delavski svet sprejel sklep, s katerim je zadolžil vse službe, da morajo še bolj omejiti izdatke na področju kilometrin, dnevnic, izdatke za pisarniški in režijski material in da je treba še bolj znižati število opravljenih nadur, kar je v skladu z usmeritvijo naše širše družbene skupnosti. Prav bi bilo, da bi tudi samoupravni organi TOZD sprejeli podobne sklepe in zadolžitve.

MARKO SVETINA

Osnutek zakona o graditvi objektov

Republiški komite za energetiko, industrijo in gradbeništvo nam je poslal v obravnavo osnutek Zakona o graditvi objektov, ki ga bo nato z večjim ali manjšim upoštevanjem strokovnih pripomb pred-

ložil v obravnavo republiškem izvršnem svetu. Novi osnutek zakona o graditvi objektov predstavlja spremembe in dopolnitve republiškega zakona o graditvi objektov iz leta 1973.

Ker je za nas gradbinca zakon o graditvi objektov eden izmed najpomembnejših, je prav, da si ogledamo nekatere novosti, ki jih osnutek novega zakona o graditvi objektov prinaša.

Pomembna novost zakonskega osnutka, ki jo je že dalj časa zagovarjala med drugimi tudi komisija za zakonodajo pri Splošnem združenju gradbeništva in IGM Slovenije, je v tem, da bo moral vsak investitor po novem organizirati strokovno nadzorstvo nad gradnjo objektov. Strokovno nadzorstvo bo obsegalo predvsem nadzor nad izpolnjevanjem pogodbenih obveznosti izvajalcev, porabo sredstev in izpolnjevanje rokov za izgradnjo, še zlasti nad kvaliteto del, kakor tudi, če se gradi v skladu z dokumentacijo, na podlagi katere je bilo dano lokacijsko in gradbeno dovoljenje ter ostala soglasja, ter če se gradi po predpisanih tehničnih normativih in jugoslovanskih standardih, na podlagi katerih se dokazuje stabilnost in varnost objekta.

Nadzor pa bodo lahko izvajale: projektantska organizacija, ki je izdelala tehnično dokumentacijo, investitor sam, seveda če bo imel usposobljene delavce v delovnem razmerju za nedoločen čas, organizacija združenega dela, ki je registrirana za opravljanje nadzora.

Naslednja novost je v tem, da novi osnutek zakona ne vsebuje več definicije inženiringa, kot jo vsebuje trenutno še veljavni zakon o graditvi objektov iz le-

ta 1973. Menimo, da je to prav, saj je stara zakonska definicija inženiringa slaba in nepopolna in je v praksi dostikrat povzročala težave, zlasti pri registraciji dejavnosti. Mnenja smo, da že sedanji hrvaški zakon o graditvi objektov dosti bolje določa, kaj je inženiring in kaj je consulting organizacija, to opredelitev pa še dodatno izboljšuje novi osnutek hrvaškega zakona o graditvi objektov. Menimo, da bi bilo prav, da bi tudi slovenski zakon to upošteval, saj se ta dva pojma v mednarodnem pravu velikokrat uporabljata in imajo inženiring in consulting organizacije v tujini veliko vlogo.

Novost, ki jo prinaša novi osnutek zakona o graditvi objektov, je na primer tudi ta, da pri tehničnem pregledu zgrajenega objekta ni več potrebno sodelovanje inšpekcijskih služb, za obratovanje gradbenih objektov velja uporabno dovoljenje, za ostale investicije pa poskusno obratovanje. Nadaljnja novost je v tem, da lahko investitor izdela investicijsko dokumentacijo, če je registriran za tovrstna dela, če pa ni registriran, mora naročiti izdelavo investicijske dokumentacije ali njenega dela pri organizaciji združenega dela, ki je registriran za to dejavnost.

Za izdelavo posameznih vrst tehnične dokumentacije se lahko organizacija vpiše v sodni register. Če ima za vsak sestavni del tehnične dokumentacije oziroma vrste tehnične dokumentacije, ki jo bo izdelovala v delovnem razmerju za nedoločen čas, najmanj po dva diplomirana inženirja ustrezne stroke ali smeri, z opravljenim strokovnim izpitom in najmanj triletnimi delovnimi izkušnjami na izdelavi tiste vrste tehnične dokumentacije, za katere izdelavo se želi organizacija vpisati v sodni register. Novost je tudi v tem, da mora tehnična dokumentacija, ki se izdeluje na podlagi investicijskega programa, obvezno obsegati tudi izvleček iz projekta izvedenih del za etažne lastnike, kar bo nedvomno olajšalo postopek vpisovanja etažne lastnine v zemljiško knjigo, saj to vprašanje do sedaj pri nas še ni urejeno.

Naslednja novost, ki jo prinaša osnutek zakona o graditvi objektov, je v tem, da lahko investitor zahteva, da mu pristojni organ izda potrdilo o priglavitvi del, kar naj bi olajšalo investitorju možnost, da bo lahko čimprej pričel z deli.

Seveda pa ima predlagani osnutek zakona tudi precej nejasnosti in nedoslednosti. Predvsem skuša v enem samem zakonu združiti gradivo, ki jo se-

daj urejata dva zakona, in sicer zakon o graditvi objektov in zakon o investicijski dokumentaciji. Mnenja smo, da to ni prav in da naj bi to gradivo tudi v bodoče urejala dva različna zakona.

Osnutek novega zakona vsebuje precej določb o tem, kako mora investitor zagotoviti sredstva za graditev objekta in za pripravljala dela, vendar pa ima dokaj nejasno določbo, da za investitorja družbeno usmerjene stanovanjske gradnje, ki gradi stanovanja, stanovanjske hiše in pripadajoče objekte za trgovino, kumunalne in druge storitvene dejavnosti, se ne uporabljajo določbe tega osnutka o zagotavljanju sredstev za financiranje investicijskih objektov. Ni nam jasno, kako je s financiranjem oziroma zagotovitvijo sredstev za poslovne lokale v stanovanjsko poslovnih objektih. Novost pa je tudi v tem, da mora gradbena inšpekcija na zahtevo SDK ustaviti nadaljnjo gradnjo objekta, če investitor nima zanj zagotovljenih finančnih sredstev.

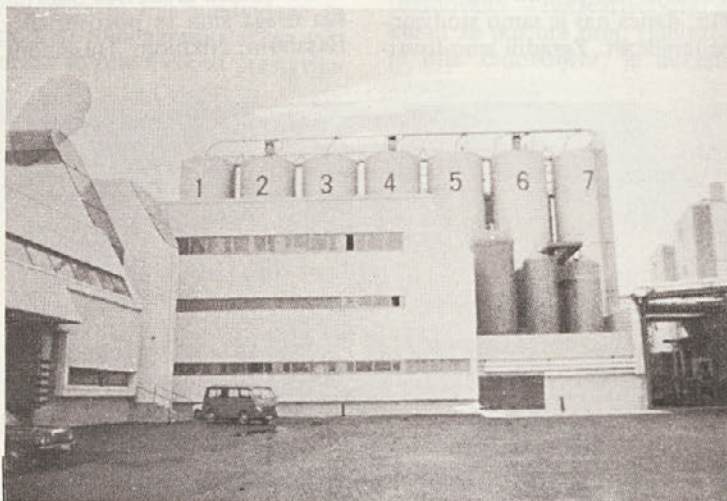
Zakon je tudi nelogičen in sam s seboj v nasprotju pri naštevanju gradiva, ki ga bo urejal, saj določa, da ureja izdelavo investicijske dokumentacije, izdelavo tehnične dokumentacije, graditev in rekonstrukcije vseh objektov. Že nekaj členov naprej pa določa, da se za investicijo po tem zakonu šteje razširjanje materialne osnove dela investitorja z vlaganji v osnovna sredstva. To pa je najširša opredelitev investicij in velja tako za (na jprimer) vlaganja v stanovanjski objekt ali tovarno kot za investicijo v osnovno čredo neke kmetijske organizacije, ki je njeno osnovno sredstvo. Mnenja smo, da naj bi zakon o graditvi objektov urejal gradbene investicije, ne pa da ima ambicije urejati investicije kar povprek. Zakon vsebuje namreč celo vrsto določb oziroma pogojev, ki jih mora investitor izpolniti, da lahko investicijo sploh realizira, po drugi strani pa mu manjka cel kup določb o dolžnostih, ki bi jih moral investitor tudi izpolniti in ki jih na primer lepo vsebuje hrvaški zakon o graditvi objektov. Če primerjamo osnutek zakona o graditvi objektov z osnutkom zakona o razširjeni reprodukciji, ki je bil prav tako poslan v predhodno obravnavo, vidimo, da oba vsebujeta celo poplavo določb o investiranju in o dolžnostih investitorjev, ki na žalost med seboj niti niso dovolj usklajene. Upravičeno se bojimo, da bomo na področju investicij v kratkem dobili celo vrsto neusklajenih določb raz-

ličnih zakonov kar bo nedvomno povzročilo zmedo, potrebo po tolmačenju predpisov, zavlačevanje investicijskih postopkov, vse skupaj pa je povezano z večjim trošenjem družbenih sredstev.

MARKO SVETINA

Izbor zdravnika in zdravstvene ustanove za zdravljenje

Pogostokrat se sliši na zborih delovnih ljudi, sestankih in pri medsebojnem klepetu češ, zakaj se je naša temeljna organizacija odločila angažirati tega zdravnika in ustanovo, ker ustava SR Slovenije v zadnjem odstavku 231. člena daje pravico do proste izbire zdravnika in zdravstvene organizacije. Pravico, katero nam daje ustava SR Slovenije, smo dejansko pravilno prebrali, toda ne smemo prezeti obveznosti, ki izvirajo iz določb 205. člena iste ustave, ki pravi, da delovni ljudje na podlagi načela vzajemnosti in solidarnosti ter prispevka iz tekočega in minulega dela iz osebnega dohodka ter prispevka temeljne organizacije ustvarjajo pravico do socialnega zavarovanja sebi in članom svoje družine.

Nosilec projektiranja „Programa 64“ je bil naš Projektivni biro, gradbena dela je opravljal TOZD gradbeni sektor Novo mesto. Kompletne investicije z opremo znaša 125 milijard. Na sliki: PRIPRAVA PODLOG S SKLADIŠČNIMI SILOSI. (Foto: Borsan)

– Nosilec projektiranja „Programa 64“ bio je naš Projektivni biro, a građevinske radove izvodio je OOUR građevinski sektor Novo mesto. Kompletne investicije sa opremom iznosi 125 milijardi. Na slici: PRIPREMA PODLOGA SA SKLADIŠNIM SILOSIMA. (Foto: Borsan)

Vredno je omeniti že zaradi razjasnitve omenjene problematike določbe 101. člena zakona o zdravstvenem varstvu (Ur. list SRS št. 1 – 1980), ki pravi: vsakdo ima pravico do proste izbire zdravnika in zdravstvene organizacije. Uporabniki (delavci naše temeljne organizacije) in izvajalci (zdravstveni dom Moste) uredijo s samoupravnim sporazumom način uveljavljanja pravice do proste izbire zdravnika in zdravstvene organizacije.

Če še tem ustavnim in zakonskim določbam dodamo to, da je delavec upravičen do nadomestila osebnega dohodka v času nezmožnosti za delo v prvih 30 dneh iz dohodka temeljne organizacije, se upravičeno zastavlja vprašanje izbiranja zdravnika in zdravstvene ustanove. S samoupravnim sporazumom (Pogodbam o opravljanju zdravstvenega varstva), ki ga je sprejel DS TOZD dne 9. 10. 1980, smo pooblastili zdravnika v zdravstvenem domu Moste, da pregleduje upravičenosti izdanih list za začasno nezmožnost za delo, katere delavci prinašajo od drugih zdravnikov. Zdravnik kot strokovni delavec in zdravniška komisija ugotovita upravičenost bolniškega staleža na podlagi medicinskih dokumentov, ki jih prinese delavec od drugega zdravnika, ter na podlagi same prepričanosti teh strokovnih delavcev. Znano je že dolgo časa, da delavci prinašajo tudi takšne liste, ki ne morejo opričičiti začasne nezmožnosti za delo. Bolezni, vpisane v zdravniške listine, se namreč ne ujema-

jo z izjavami delavcev, katere dajejo pooblaščenim zdravnikom oz. zdravniški komisiji. S pogodbo z Zdravstvenim domom Moste delavci naše TOZD nismo kršili naštetih ustavnih in zakonskih določb, temveč smo zdravstveno zaščito približali samim delavcem. Če pa delavci vzajemno in solidarnostno združujemo sredstva za zdravstveno zaščito, se lahko zastavi vprašanje, ali imamo delavci pravico na podlagi te svoje vzajemnosti in solidarnosti tudi kontrolirati, kam odhajajo sredstva, ki jih združujemo. S preverjanjem upravičenosti oz. neupravičenosti bolniškega staleža delavci kontroliramo, kdo je upravičen dobivati sredstva in kdo ne. Pooblaščen zdravnik ne izničuje odločitev drugega zdravnika, temveč le kontrolira upravičenost izdanih bolniških listov in s tem tudi upravičenost do izplačila nadomestila za čas nezmožnosti za delo. Praksa je že dokazala, da smo v letošnjem letu zmanjšali bolniški stalež v TOZD za 2 odst., kar pomeni, da je poleg dodatka za redno prisotnost na delu vplivalo tudi delo pooblaščenega zdravnika. Zato menim, da delavec, ki pošteno dela in se tudi pošteno zdravi, ko je bolan, odobrava takšen odnos sporazumevanja z zdravnikom in zdravstvenim domom v Mostah. Zavedati se moramo, kako velika sredstva odvajamo za izplačilo delavcem, ki so v bolniškem staležu. Tudi gospodarstvo lahko stabiliziramo le z večjo produktivnostjo in disciplino, nikakor pa ne z bolniškimi, upravičenimi in še posebej ne neopravičenimi izostanki.

DUŠAN DEVIČ

Dvigujemo raven strokovnega usposabljanja

AKCIJA „NNNP – ‘81“
v TOZD GR. S. ZAGREB

Tradicionalna akcija „Nič nas ne sem presenetiti“ – „NNNP 81“ je bila na Hrvaškem letos sedmič organizirana v naši TOZD pa drugič. V preteklih 6 letih je zrasla v najbolj množično manifestacijo po družbljanja del obrambe, varnosti in zaščite v naši družbi. Le tošnja akcija NNNP je imela po

(Nadaljevanje na 6. str.)

(Nadaljevanje s 5. str.)

seben pomen ker je bila posvečena 40-letnici vstaje in 20-letnici neuvrščenosti. Akcija tudi prispeva k oživljanju sklepov in stališč Zveze komunistov o nalogah v obrambi, varnosti in zaščiti.

V akciji so sodelovali vsi delavniki SLO in DSZ naše TOZD. Organiziranje in izvajanje letošnje akcije je temeljilo na dosedanjih izkušnjah in spoznavanjih. Vaja je bila 10. oktobra 1981 v TOZD ravno tistega dne, ko so bile planirane in končane aktivnosti akcije „NNNP 81“. Ta vaja je bila najbolj neposredna dopolnitev spoznanja v praksi, nujno potrebni za uspešno izvajanje obrambnih in zaščitnih ukrepov in aktivnosti v našem okolju.

Cilj akcije: Z mobiliziranjem in množičnim sodelovanjem delovnih ljudi naše TOZD se je v letošnji akciji izboljšalo strokovno usposabljanje za obrambo in zaščito, poleg tega pa smo hoteli preveriti organiziranost in pripravljenost vseh struktur v TOZD za delovanje v pogojih splošne ljudske obrambne vojne, v elementarnih in drugih nesrečah ter pri zaščiti ljudi in premoženja. Aktivnosti v tej akciji so imele delovni značaj. Nedvomno se je pokazalo, kako se lahko z majhnimi sredstvi izvede družbeno koristna akcija, v kateri smo poleg ostalega pazili tudi na gospodarno uporabo finančnih in materialnih sredstev, kar je bi gotovo lep prispevek v izvajanju politike ekonomske stabilizacije.

Potrebne usmeritve za pripravo in izvajanje akcije „NNNP – 81“ smo dobili pri koordinacijskem odboru za SLO in DSZ občinske konference SZDLH – Susedgrad. Pri izdelavi lastnega programa aktivnosti z načrtom za izvajanje le-teh smo uspeli, kar dokazujejo priznanja, ki smo jih dobili od načelnika občinskega štaba CZ Susedgrad.

Vsebinska akcija je bila raznovrstna. Z njo smo preverjali:

- pripravljenost delovnih ljudi za obrambo in zaščito v izrednih okoliščinah;
- mobilizacijo enot CZ in varnostnega oddelka;
- pripravljenost delovnih ljudi v stanovanjskih objektih in na delovnem mestu, izvajanje ukrepov pri nudenju samopomoči in vzajemne pomoči pri zaščiti in reševanju ljudi in premoženja;
- organiziranost in izurjenost enote CZ pri odstranjevanju, reševanju ljudi in premoženja, gašenju nastalega požara, dajanju prve medicinske pomoči, RHB zaščiti, čiščenju okolja in podobnem.

Poleg omenjenega je bilo opravljeno preverjanje usposabljenosti vodilnih organov v TOZD vodenju ter izvajanju ukrepov v pripravljenosti, ukazovanju, mobilizaciji in organiziranju reševanja ljudi in premoženja.

Posebej poudarjamo zavzetost vsakega pripadnika enote CZ in članov organa za vodenje ter vseh drugih udeležencev vaje pri izvajanju planiranih nalog.

Vsi udeleženci vaje so poudarili, da bi morali med letom organizirati še več takih in podobnih akcij. To še zlasti potrjuje zanimanje vsakega udeleženca SLO in DSZ v TOZD, da bi še bolj spoznal načrt za zaščito in reševanje.

NEDO DŽAJIĆ

O življenju v sektorju REKA

V tej številki „PIONIRJA“ bomo poskušali predstaviti delo in družbeno življenje v sektorju Reka. Za začetek naj bo nekaj malega o nas, da ne bomo anonimni.

Pred osmimi leti smo prišli na Reko z dvema brigadama in mehanizacijo, polni volje za delo in z namenom, da tukaj tudi ostanemo. Nekateri so takrat prvič videli morje, primorski kras in doživeli senjsko burjo. Pozneje nas je bilo več – štiriisto; danes nas je samo stodvainsedemdeset. Zgradili smo tovar-

no montažnih elementov za „Adriamont“ v Škurinjski dragi – soseska Rujavica – s 500 stanovanji, v Drenovu 260, v Zametu 102, Srdočih I 300, Senju 30. Od leta 1975 predamo v Škurinjski dragi letno po 300 stanovanj, v Srdočih v II. fazi delamo 220 stanovanj, izgradili pa smo tudi zajetja Bakar, Viškovo in Škurinje. Z našo pomočjo so posamezna naselja dobila plin in telefon. Dosegli smo lepe uspehe.

Delavci stanujejo v montažnih lesenih barakah v Škurinjski dragi. Lahko rečemo, da so zadovoljni, vseeno pa z nepotrpežljivostjo pričakujemo, da se začne z izgradnjo samskega doma v Srdočih. V Škurinjski dragi imamo ob naselju menzo. Ljudje so s prehrano zadovoljni, čeprav nimajo možnosti naročiti jedi z jedilnika kot v boljših restavracijah.

Oddaljenost od matične TOZD nas prikrajša za vse kulturne in športne prireditve, ki so večinoma organizirane na sedežu DO, (da ne govorimo o dodelitvi stanovanj in kreditov).

Na sektorju aktivno delujejo tudi DPO: sindikalni odbor, Zveza komunistov in mladinska organizacija. Sindikalni odbor je organizator športnega in družbenega življenja. Organizirali smo tekmovanje v šahu, podeljene so bile nagrade s knjigami na temo „Tito in revolucija“. Tekmovanja v ostalih športnih panogah so v teku in se pripravljajo za 35-letnico DO.

Ob obisku gradbišča Škurinjska draga smo se pogovarjali z Hasanom, Nikolom, Huseinom,

Suljom in Abazom, ki so zadovoljni z organizacijo in količino dela. Imajo pa pripombo na higieno v naselju, obenem pa predlagajo, naj TOZD enkrat na mesec organizira prevoz delavcev domov na njihove stroške; za posameznike, ki neupravičeno izostajajo z dela, pa je potrebno uporabiti strožje ukrepe. Razen tega pa zamerijo, da TOZD ne kaže več interesa za naš sektor.

„Napišite tudi to,“ je med ostalim povedal Hasan, „da smo se oglasili na poziv Splošne bolnišnice „Braće dr. Sobol“ na oddelku za transfuzijo in da je 31 delavcev dalo kri za človeško življenje.“

Nasvidenje iz Reke.

VIKOTR ZRNIĆ
DRAGICA RAKUN

VODE IMAMO DOVOLJ

V Jugoslaviji imamo precej vode, kar 11.480 m³ na prebivalca. Od tega jih je 6.070 m³ v pritokih, ki tečejo preko naših meja. Jugoslovani smo s temi količinami lahko zadovoljni, saj pride na enega Belgijca npr. le 937 m³ vode, na Madžara 1086 m³, na Bolgara 2190 m³, na Italijana 3110 m³ in na Švicarja 7290 m³. Če pa imamo sorazmerno veliko vode, pa to še ne pomeni, da z njo lahko brezvestno ravnamo. Onesnažena vodni dobra ne za pitje, niti ne za namakanje zemlje.

Slaba udeležba na DŠI

Pionirjeve atletinje druge, atleti četrti na DŠI

Čprav pravimo, da je atletika kraljica športov, tega v sredo, 16. 9. 1981, ni bilo videti, kajti udeležba na delavskih športnih igrah v atletiki je bila vse prej kot zadovoljiva. Letos so panoge skrčili na minimum, saj smo tekmovali le na 100 m, 1000 m, v daljini in štafeti. Pretekla leta so bili na sporedu tudi vsi skoki in meti.

Pri nas smo sicer imeli kompletno ekipo, toda najboljših ni bilo; tu mislim predvsem na moško ekipo. Pionirjevim atletinjam gre vsa pohvala, saj se je prijavilo na tekmovanje kar 14 tekmovalk. V sredo jih je tekmovalo sicer devet, vseeno pa bi lahko pri nas postavili skoraj dve ekipi, kajti za kompletno ekipo je bilo potrebno pet tekmovalk. Razveseljivo je, da smo uspeli pridobiti tudi nekaj mlajših deklet.

Tekmovanje se je pričelo ob 16.00 uri. Najprej smo se vsi iz naše ekipe pol ure ogrevali z tekmo okoli stadiona. Nekateri niso zdržali tempa in so vmes hodili. Sledile so raztezne vaje, katerih namen je bil, da postanejo mišice bolj prožne za kasnejše tekmovanje.

Pričelo se je tekmovanje. Že takoj na začetku smo dobili drugouvrščeną tekmovalko na 60 m – Udovč Andrejo z rezultatom 9,4, Šimunovič Majda je tekla 10,0 in zasedla 4. mesto. Na 400 m sta bili odlični Starič Zvonka in Pugljeva Irena z rezultatom 1.14,3 in 1.16,5 in sta zasedli 2. oz. 3. mesto. Poudariti moram, da je tek na 400 m najdaljša atletska šprinterska disciplina in zato zahteva od deklet, ki ne trenirajo, precej navora. Obe naši predstavnici sta bili na koncu brez moči in sta obljubili, da bosta naslednje leto zopet prišli in rezultat še izboljšali, ker se nameravata redno udeleževati rekreacije, namenjene Pionirjevim delavcem.

V skoku v daljino smo imeli tri predstavnice. Zasedle so 4. 5. in 8. mesto. Hočevar Mojca je skočila 3,36 m, Klemenc

Marjana 3,07 m in Krese Brigita 2,75 m.

Naslednja disciplina je bil štafetni tek 4 x 60 m, na katerega so se naše tekmovalke vestno pripravljale. Bile so prvi favorit,

toda med tekom so imele malo smole, ker jim predaje štafetne palice niso tekle tako gladko, kot so hotele. Vseeno so dosegle obličen rezultat in zasedle 2. mesto.

EKIPNO ŽENSKO:	1. mesto	IMV	163 točk,
	2. mesto	PIONIR	156 točk,
	3. mesto	ISKRA	147 točk.

REZULTATI MOŠKIH:

1000 m:	Lončar Mladen	3.12.7 sek	5. mesto,
	Gradišar Vinko	3.20.0 sek	9. mesto,
100 m:	Davor Rangus	12.0 sek	5. mesto.

DALJINA:	Sečen Tone	4.90 cm	6. mesto,
	Vesel Tone	4.61 cm	10. mesto.
4 x 100 m	51. sek		3. mesto.

EKIPNO MOŠKI:	1. mesto	IMV	187 točk,
	2. mesto	NOVOTEKS	185 točk,
	3. mesto	KRKA	176 točk,
	4. mesto	PIONIR	175 točk,
	5. mesto	INTEREVROPA	142 točk,
	6. mesto	KZ KRKA	103 točk,
	7. mesto	NOVOLES	88 točk.

Po končanem tekmovanju so razglasili rezultate, kjer so prvi trije uvrščeni prejeli lepe medalje. Ostali pa so obljubili, da

naslednje leto zopet pridejo in dajo vse od sebe, da izboljšajo svoj osebni rezultat.

DAVOR RANGUS

DŠI v plavanju

V sredo, 9. septembra 1981, so bile v Dolenjskih Toplicah delavske športne igre v plavanju. Igre so bile predvidene že poprej, toda zaradi slabega vremena so bile dvakrat prestavljene.

V sredo pa smo imeli srečo, saj je sonce pokazalo vso svojo moč, tako da so nekateri, ki so prišli v Dolenjske Toplice, že takoj po končanem delu, šli domov lepo pordečeli, z obilo dobre volje in zadovoljni, ker so izkoristili lep popoldanski dan za športno aktivnost.

Tekmovanje se je pričelo ob 16.00 uri popoldan. Pionirjevi tekmovalci – rekreativci smo se zbrali že pol ure prej. Udeležba je bila zadovoljiva, le dekleta

V sklopu praznovanj občinskega praznika je bil odprt tudi otroški vrtec na Cesti herojev. Gradbena dela je opravil TOZD gradbeni sektor Krško, projektant Franc BLAŽON dipl. ing. arh., TOZD PB. (Foto: Borsan)

– U sklopu proslave općinskog praznika bio je otvoren i dječji vrtić na Cesti heroja. Građevinske radove izvodio je OOUR građevinski sektor Krško, projektant Franc BLAŽON dipl. ing. arh., OOUR PB. (Foto: Borsan)

nad 30 let starosti se tekmovalnja niso udeležila. Mogoče je temu vzrok tudi malo neprimeren termin, ker je v jesenskem času dosti dela tudi doma, tako da vsak, ki bi rad v sredo prišel na plavanje, ni utegnil.

Menim, da bi bila udeležba še večja, če bi predstavniki TOZD, ki so dobili obvestilo o tekmoivanju, tu mislim predvsem na TOZD MKO, SPO, Novo mesto in LO, bili malo bolj zainteresirani za seznanjanje delavcev s tovrstno dejavnostjo in bi lahko naredili še kaj več za svoje delavce, kot le obesili obvestilo na oglasno desko. Zgodi se, da obvestilo velikokrat pristane v predalu pisalne mize ali pa zmečkanó v košu za smeti. Ugotovil sem, da velika večina naših delavcev, ki bi se radi udeleževali tovrstnih rekreacijskih dejavnosti, ki so namenjene prav njim, za to sploh ne zvedo in niso obveščeni o možnostih.

Zato menim, da je skrajni čas, da se v vsaki TOZD določi športni animator, ki bi bil za to delo primeren. Animator naj bi bil v tesni povezavi z organizatorjem športne rekreacije in imel stike tudi z delavci svoje TOZD.

REZULTATI:

ženske:

- 50 m prsno:
 - 5. mesto STARIČ Zvonka 1.008;
 - 50 m prosto:
 - 2. mesto VITASOVIČ Jelka 53,7;

EKIPNO: SGP „PIONIR“

4. MESTO;

moški do 30 let:

- 50 m prsno:
 - 10. mesto RANGUS Davor 45,8;
 - 11. mesto KUŠER Rudi 46,3;
 - 16. mesto SLIVNIK Matej 56,8; 50 m prosto:
 - 2. mesto LONČAR Mladen 29,2;
 - 16. mesto KNEZ Marjan 37,9;

moški nad 30 let:

- 50 m prsno:
 - 8. mesto JOŠT Jože 46,6;
 - 11. mesto ĐAKOVIČ Fako 1.14.12;

- 50 m prosto:
 - 8. mesto TRATAR Božo 38,0;
 - 9. mesto LIPNIK Tomaž 38,7;

EKIPNO SGP „PIONIR“

4. MESTO

DAVOR RANGUS

Izvoz za vsako ceno

Primanjkljaj deviznih rezerv in zunanjetrgovinski primanjkljaj se v Jugoslaviji še naprej nadaljuje kljub sprejetim stališčem in dogovorom za povečanje izvoza in za zmanjšanje uvoza. Dogovori, za katerimi ne stojte tudi odločna dejanja, seveda niso dovolj, preusmeritev jugoslovskega gospodarstva, ki zaradi kratkoročnih koristi vse preveč teži na domači trg, pa je dolgotrajen proces, ki bo dal pozitivne rezultate šele čez nekaj let. Pri naših proizvajalcih in načrtovalcih je treba vzgojiti izvozno miselnost, ki ne sme biti kampanjska, ampak mora res stalno težiti za tem, da bomo naše izdelke izdelovali čimbolj kvalitetno, čimbolj poceni in bomo z njimi, ko bodo doseženi vsi ti pogoji za čim boljše konkurenco na tujem trgu, tudi čimbolj zaslužili. Kajti zaslužek je še vedno osnovna naloga vsake proizvodnje in trgovine in tudi pogoj za nadaljnji razvoj naše družbe.

Prav zato pa ne smemo napačno razumeti parole „Izvoz za vsako ceno“, ki jo tako pogosto slišimo to jesen. Parola le poudarja stanje, v katerem se nahaja jugoslovske gospodarstvo, saj smo prisiljeni izvažati, ker potrebujemo devize za uvoz strojev in reprodukcijskega materiala, za nafto, za odplačevanje dolgov in za obresti od dolgov. Vse to že občutno bremeni našo blagajno. To torej ne pomeni, da moramo naše izdelke prodajati po smešno nizkih cenah, izvažati nekvalitetno blago ali pa, kar se tudi dogaja, nepošteno prevzemati trg drugim jugoslovskega ali tujim proizvajalcem. Vse to mora nekdo plačati, najprej domači kupec in delavec – proizvajalec, medtem ko je samo po sebi umevno, da tako početje nima daljše perspektive in nam bolj škoduje kot pa koristi.

Jugoslovske gospodarstvo ima ogromne zmogljivosti – tako v opremi, ki je sorazmerno nova, kot v strokovnem kadru in delovni sili. S tem, kar razpolagamo danes, bi lahko proizva-

jali dvakrat več; zakaj temu ni tako, bodo morali pač odgovoriti tisti, ki so planirali naše gospodarstvo v zadnjih desetih letih. Jasno pa je, da so bile mnoge investicije nenačrtne, lokalistično usmerjene in megalomansko napihnjene. Jasno je tudi, da krivcev, pa naj jih iščemo ali ne, ne moremo kriviti za vse, saj je mnogim napačnim korakom kriva tudi težnja po čim hitrejšem dvigalju osebnega standarda in naše nezasluzeno lagodno življenje v zadnjih letih. Šipanje pepela na glavo in iskanje krivcev pa nam ne bo pomagalo iz sedanjih težav; koristno je le v toliko, v kolikor razkrinkava zavore in sistemske napake, ki še otežujejo današnje usmeritve in hitro akcijo.

Res je, da je naše gospodarstvo, tako kot večina svetovnega gospodarstva, v krizi, vendar zato ne smemo zapadati v malodušje in prazno kritiziranje. Težave so, mi pa, ki imamo materialne, moralne in družbene pogoje, jih bomo morali z doslednostjo in polnim angažiranjem pač premagati. Potrošniški način življenja bo treba zato nekoliko spremeniti, delovne navade bo treba okrepiti in potruditi se bo treba, da bomo z manj sredstvi in z manjšo porabo energije dosegli boljšo kvaliteto in boljše proizvodne rezultate. Le tako bomo na tujem trgu veljali toliko kot drugi in le tako bomo dosegli napredek našega družbenega in osebnega standarda.

N. S.

Ocjena devetmesečnih poslovnih rezultata

Nedavno su se na zborovima radnih ljudi završile rasprave o periodičnim obračunima za razdoblje januar–septembar (sječanj–rujan), na kojima su bile iznijete osnovne karakteristike poslovanja, te ocjena obimnih

rezultata u tom razdoblju. A što možemo zaključiti na temelju iznijetih brojeva? U uvjetima, koji su sve prije nego ružičasti, dobro je došao svaki rezultat, koji je bolji od gubitka, reklo bi dosta njih. To po jednoj strani stoji, posebno ako pogledamo rezultate nekih drugih organizacija udruženog rada u općini, a i na širem području Jugoslavije, gdje se broj onih, koji gube, naglo povećava. Na drugoj strani postignute rezultate treba ocjenjivati sa gledišta u kolikoj mjeri doprinese širenju materijalne osnove rada i da li, odnosno u kojoj mjeri, osiguravaju stabilan i dinamičan razvoj osnovnih organizacija i radne organizacije. Za ocjenu toga još uvijek je godišnji privredni plan bolje mjerilo. Iako smo svjesni, da je u današnjim privrednim odnosima, koji se brzo mijenjaju, teško realno planirati, plan je ipak neki potukaz, koji pokazuje koliko ukupnog prihoda, dohotka, čistog dohotka i koliko sredstava za akumulaciju moramo ostvariti u određenom obračunskom razdoblju, da bi pokrili materijalne troškove, zakonske i ugovorne obaveze, osobne dohotke i realizirali investicijske ciljeve, koje smo zacrtali. Ukoliko uporedba stvarno postignutih rezultata pokaže, da su odnosi kategorija ukupnog prihoda, odnosno dohotka drukčiji od planiranih, znamo, da smo premalo ostvarili ili previše trošili, a posljedica toga bit će to, da nećemo moći realizirati sve investicijske potrebe, jer se obično zbog nepostizanja dohotka upravo okru sredstva za akumulaciju.

U nastavku pogledajmo, kako smo u devetmesečnom razdoblju ostvarivali kumulativne i godišnje planske zadatke na nivou radne organizacije!

zaključak prisiljavaju i gore navedeni brojevi. Radili smo dosta, o čemu svjedoči i postignuti ukupni prihod, koji je za 29% iznad planiranog za ovo razdoblje i dostiže već 85% godišnjeg plana. Nažalost u tom smo razdoblju previše trošili, jer su potrošena sredstva u istom razdoblju za 41% veća od planiranih. Naravno nismo samo mi u cijelosti krivi za visoke materijalne troškove. Tome su uveliko doprinijeli i nesređeni odnosi na području cijena, koje se ne kreću u skladu sa rezolucijskim okvirima. Cijene nekih vrsta građevinskog materijala (željezo, drvo, cement) izuzetno su porasle tokom ove godine, što je sigurno jedan od uzroka visokih materijalnih troškova. Još bi mogli nabrajati vanjske faktore, koji su bez mogućnosti našeg utjecaja povećavali obim materijalnih troškova. I upravo zbog toga što znamo, da nam dio dohotka uvijek ispadne na račun vanjskih faktora, na koje nemamo utjecaja, morali bi još više pažnje posvetiti onim faktorima, na koje možemo utjecati. Ti faktori su: bolja organizacija rada, bolja efikasnost u radu, racionalna potrošnja materijala, bolji kvalitet rada (manje reklamacija, manje troškova za popravke), ispunjavanje ugovornih rokova, veća radna disciplina i drugo. Iako u svim programima štednje upravo te postavke najviše naglašavamo, još uvijek ne možemo opaziti bitan napredak. Dok se stanje na tom području ne promijeni, ne možemo očekivati bolje rezultate. To ipak ne znači, da su sadašnji rezultati slabi, jer su i postignuti dohodak i čisti dohodak viši nego što smo planirali za ovo razdoblje. Također su srazmjerno dobri i pokazatelji produktivnosti (vrijednosno), rentabil-

	Godišnji plan	Plan I-IX/81	Postignuto I-IX/81	I N D E K S	
				na god.pl.	na kump.l.
- Ukupni prihod	4.704.309	3.074.934	3.975.656	85	129
- Potrošena sredstva	3.209.644	2.035.249	2.877.538	90	141
- Dohodak	1.494.665	1.039.685	1.098.118	73	106
- Obaveze iz dohotka	480.756	348.268	357.283	74	103
- Čisti dohodak	1.013.909	691.417	740.835	73	107
- Osobni dohodak-bruto	690.992	477.853	561.696	81	118
- Fondovi	322.917	213.564	179.195	55	84
Diobeni odnos čistog dohotka	68 : 32	69 : 31	76 : 24		

Konstatacije, koje proizilaze iz prikazane tabele, nisu nove, jer do sličnih dolazimo već niz godina. Slabost našeg poslovanja je u tome, da mnogo radimo, a malo ostvarimo. Na isti nas

nosti i ekonomičnosti, koje ćemo prikazati na kraju ovog članka.

Uprkos činjenice da je dohodak viši od planiranog, sredstva (Nadaljevanje na 13. str.)

Marjan Kos, Marija Hren, Anica Pleskovic in Ivan Dvornik – 35-letniki z glavnim direktorjem Slavkom Guštinom (v sredini) ob proslavi 35-letnice SGP Pionir.

Plakete so podeljene

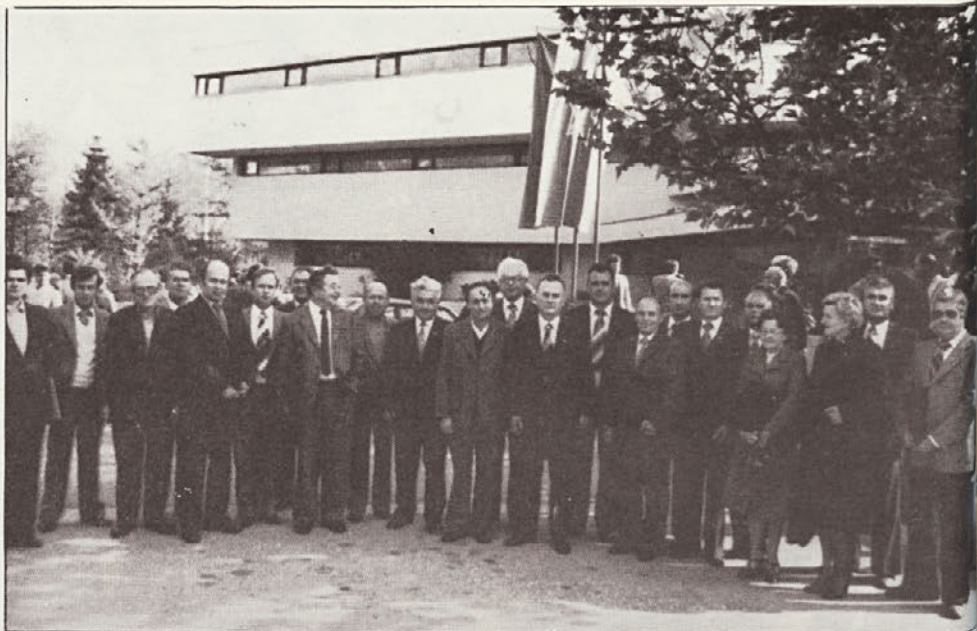
Na svečani seji delavskega sveta ob 35-letnici delovne organizacije je bilo podeljenih 27 plaket. Za vestno in prizadevno opravljene delovne naloge ter za delo v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah v TOZD in DO so prejeli:

plaketo s srebrnim znakom „PIONIRJA“ Ignac Bavdaš in Franc Juntez iz TOZD Gradbeni sektor Novo mesto, Zdravko Tomše iz TOZD Gradbeni sektor Krško, Zoran Arh in Drago Kalin iz TOZD Gradbeni sektor Ljubljana, Anton Gazvoda iz TOZD SPO, Ivan Plantan iz TOZD LO, Karel Košir iz TOZD TKI, Slavko Guštin iz DSSS, Marjan Drenovec in Jože Strugar iz TOZD MKO, Anica Jazbec za dosežene vidne rezultate na športnem področju v 25-letih ŠSD „PIONIR“;

plaketo z bronastim znakom „PIONIRJA“ pa: Franc Pavlin in Vlado Žmavc iz TOZD Gradbeni sektor Novo mesto, Franc Bizjak iz TOZD Gradbeni sektor Krško, Ivan Zoranč iz TOZD Gradbeni sektor Ljubljana, Jože Pavlič iz TOZD SPO, Anton Urbanč iz TOZD TOGREL, Jože Retelj iz TOZD LO, Jože Lukan iz TOZD TKI, Miha Duh in Rudi Kralj iz TOZD MKO, Anica Bednaršek in Alojz Jožef iz DSSS ter za 15-letno izhajanje glasila – glasilo „PIONIR“.

Vsem dobitnikom plaket naše iskrene čestitke!

Dobitniki plaket

Predsednik skupščine občine Novo mesto UROŠ DULAR izročča državno odlikovanje „RED DELA Z ZLATIM VENCEM“ predsedniku DS DO Karlu Koširju, ki ga je prejela naša delovna organizacija za 35 let dela in uveljavljanja na področju gradbeništva.

— Predsjednik skupštine općine Novo mesto UROŠ DULAR uručuje državno odlikovanje „ORDEN RADA SA ZLATNIM VJENCEM“ predsjedniku RS RO Karelju Koširju koji je naša radna organizacija dobila za 35 godina rada i angažiranje na področju građevinarstva.

Na svečani seji delavskega sveta

Naš novi pevski zbor je nastopil

Kulturni program je bil pester

Proizvodno in športno tekmovanje 81

Železokrivci pri vezavi konstrukcije

Predsednik Dular govori na otvoritvi

Tesarji nameščajo elemente

Tekmovalne ekipe so se razvrstile

Je opeka prava? Zidarji tekmujejo

Odbojkarice TOZD PB in DSSS

Tekmovalci v svečanem zboru

V vleki vrvi – krepki in zavzeti

Preciznost je v balinanju odločilna

Sedaj pa hitro do nasprotnikovega gola

Malo zares, še bolj pa za šalo

(Nadaljevanje z 8. str.)

za akumulaciju zaostaju za planiranima, jer smo veći dio dohotka rasporedili na osobne dohotke. To što veliki naglasak dajemo osobnim dohocima je uz sadašnji visoki porast troškova života vjerojatno u redu, ali to mora imati opravdanje u povećanom dohotku.

Naime, u rezolucijskim smjernicama je neglašeno, da osobna potrošnja mora zaostajati za porastom dohotka. Kod nas pak postižemo upravo obrnuti odnos, dakle brži porast osobnih dohodaka, što nije u skladu sa ostvarivanjem dogovora o raspoređivanju dohotka u 1981. godini. Premda i za taj nesrazmjer možemo naći objektivna opravdanja (visoka neplaćena realizacija, veliki obim prekovremenog rada, razbacanost

gradilišta, pooštreni uvjeti priređivanja i slično), ipak je istina da postoje unutar osnovnih organizacija, odnosno u okviru radne organizacije još neiskorištene rezerve, koje na svaki način treba iskoristiti. Iako ih možda ne opažamo, trebat će ih utvrditi povećanom kontrolom i to upravo na svim mjestima proizvodnog, odnosno radnog procesa.

Uvjeti rada se ubuduće neće poboljšavati, nagovještaji su samo još slabiji, a posebno se građevinarstvu obećavaju tmurni dani i rješenja možemo potražiti samo u efikasnom i odgovornom radu. Postignuti rezultati u devetmesečnom obračunu, za koje uprkos nekim kritičkim ocjenama ne možemo tvrditi da su slabi, mogu nam samo biti podsticaj za takav cilj.

EKONOMSKI BIRO

Važna novina zakonskog osnutka, koje je između ostalih već duže vrijeme zagovarala i komisija za zakonodavstvo u sklopu Općeg udruženja građevinarstva i IGM Slovenije, je u tome, da će po novom svaki investitor biti dužan da organizira stručni nadzor prilikom gradnje objekata. Stručni nadzor će uglavnom obuhvatati nadzor kod ispunjavanja ugovornih obaveza izvođača, potrošnju sredstava i ispunjavanje rokova izgradnje, a posebno kvalitet radova, kao i to, da li se gradi u skladu sa dokumentacijom, na temelju koje je bila data lokacijska dozvola i ostale suglasnosti, te da li se gradi po propisima tehničkih normativa i jugoslovenskih standarda, na temelju kojih se dokazuje stabilnost i sigurnost objekta.

Nadzor će moći da izvode: projektna organizacija, koje je izradila tehničku dokumentaciju, sam investitor, naravno ako bude imao osposobljene radnike u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, organizacija udruženog rada, koja je registrirana za obavljanje nadzora.

Slijedeća novost je u tome, da novi osnutak zakona ne sadrži više definiciju inženjeringa, kao što je sadržaj trenutno još važeći zakon o gradnji objekta iz 1973. godine. Mislimo, da je to dobro, jer je stara zakonska definicija inženjeringa slaba i nepotpuna i u praksi je dosta puta prouzrokovala teškoće, posebno kod registracije djelatnosti. Mislimo, da već sadašnji hrvatski zakon o gradnji objekata bolje određuje, što je to inženjering i što je to „consulting“ organizacija, a to određivanje još dodatno poboljšava novi osnutak hrvatskog zakona o gradnji objekata. Mislimo, da bi bilo dobro, kad bi i slovenski zakon to uzeo u obzir, jer se ta dva pojma u međunarodnom pravu upotrebljavaju mnogo puta; inženjering i consulting organizacije u inozemstvu imaju veliku ulogu.

Novina, koja donosi novi osnutak zakona o gradnji objekata, je na primjer i u tome, da kod tehničkog pregleda izgrađenog objekta nije više potrebna suradnja inspeksijskih službi za puštanje u pogon građevinskih objekata važi dozvola za upotrebu, a za ostale investicije probno stavljanje u pogon. Još jedna novost je u tome, da investitor može da izradi investicijsku dokumentaciju, ako je registriran za radove te vrste, a ako nije registriran, mora naručiti izradu investicijske dokumentacije ili jednog njenog dijela kod organizacije udruženog

rada, koja je registrirana za tu djelatnost.

Za izradu pojedinih vrsta tehničke dokumentacije organizacija može da se upiše u sudski registar, ukoliko za svaki sastavni dio tehničke dokumentacije, odnosno vrste tehničke dokumentacije, koju će izradivati, ima najmanje po dva diplomirana inženjera odgovarajuće struke ili smjera, koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, koji imaju položeni stručni ispit i najmanje tri godina radnog iskustva na izradi te vrste tehničke dokumentacije, za koju se organizacija želi upisati u sudski registar. Novina je i u tome, da tehnička dokumentacija, koja se izrađuje na temelju investicijskog programa, obavezno mora obuhvatati i izvadak iz projekta izvedenih radova za vlasnike stanova, što će nesumnjivo olakšati postupak upisivanja etažnog vlasništva u katastarsku knjigu, jer to pitanje još uvijek kod nas nije uređeno.

Slijedeća novina, koja donosi osnutak zakona o gradnji objekata, je u tome, da investitor može da zahtijeva, da mu nadležni organ izda potvrdu o prijavljivanju radova, što bi investitoru trebalo da olakša mogućnost da bi što prije mogao početi sa radovima.

Predloženi osnutak zakona ima i dosta nejasnosti i nedosljednosti. Prije svega u jednom samom zakonu pokušava udružiti gradivo, koje su do sada uređivala dva zakona: i to Zakon o gradnji objekata i Zakon o investicijskoj dokumentaciji. Mislimo, da to nije u redu, a ni dobro i da bi u buduću to gradivo trebalo da uređuju dva različita zakona.

Osnutak novog zakona sadrži dosta odredaba o tome, kako je investitor dužan, da osigura sredstva za gradnju objekata i za pripreme radove, ali ima dosta nejasno određivanje da za investitora društveno usmjerene stambene gradnje, koji gradi stanove, stambene kuće i objekte za trgovinu, koji uz to spadaju, kominalne i druge uslužne djelatnosti, ne upotrebljavaju se odredbe tog osnutka o osiguravanju sredstava za financiranje investicijskih objekata. Nije nam jasno, kako je sa financiranjem, odnosno osiguravanjem sredstava za poslovne lokale u stambeno poslovnim objektima. Novina je i u tome, da je građevinska inspekcija dužna da na zahtjev SDK obustavi daljnju gradnju objekta, ukoliko investitor za nju nema osigurana finacijska sredstva.

(Nadaljevanje na 14. str.)

OBRAČUN POKAZATELJA USPJEŠNOSTI RADA RADNIKA
I POSLOVANJA OD I - IX. 1981.

	1981	1980	IND
1. Dohodak po radniku	246.879,10	184.693,05	134
2. Čisti dohodak po radniku	166.555,00	130.124,76	128
3. Akumul. u upor. sa dohotkom	11,80	10,76	110
4. Akumul. u upor. sa čist. doh.	17,00	15,00	113
5. Akumul. u upor. sa prosj. upotrij. posl. sred.	4,34	3,34	133
6. OD i sredstva za zajedničku potrošnju radnika	16.184,00	12.870,00	126
7. Čisti OD po radniku	10.612,00	7.628,48	139
8. Doh. u upor. sa plan. doh.	106,00	98,00	108
9. OD u upor. sa planiz. OD	117,00	101,00	115

Ostvarivanje dogovora o društvenom usmjeravanju raspoređivanja dohotka u 1981. godini

1. Indeks porasta dohotka	142
2. Moguća stopa porasta OD u 1981 god.	38,64
3. Postignuta stopa porasta OD u 1981 god.	42,80
4. Premašivanje dozvolj. stope porasta	4,16
5. Isplaćena SOP po radniku u 1981 god.	1.236,06
6. Isplać. SOP po radniku u 1981 god.	1.015,53
7. Moguća isplata fonda zajedničke potroš. po radniku	1.198,31

Osnutek zakona o gradnji objekata

Republički komite za energetiku, industriju i građevinarstvo poslao nam je na prethodnu ras-

pravu osnutak Zakona o gradnji objekata, kojeg će zatim uz veće ili manje uzimanje u obzir stručnih primjedbi dostaviti na raspravu republikom izvršnom vijeću. Novi osnutak zakona o gradnji objekata predstavlja izmjene i dopune republičkog zakona o gradnji objekata iz 1973. godine.

Jer je za nas građevinare zakon o gradnji objekata jedan od najvažnijih propisa, dobro je, da pogledamo neke novosti, koje donosi osnutak novog zakona o gradnji objekata.

(Nadaljevanje s 13. str.)

Zakon je također nelogičan i sam sa sobom u suprotnosti kod nabiranja gradiva, kojeg će uređivati, jer određuje, da uređuje izradu investicijske dokumentacije, izradu tehničke dokumentacije, gradnju i rekonstrukciju svih objekata. A nekoliko članova unatrag određuje, da se za investiciju po tom zakonu računa proširivanje materijalne osnove rada investitora sa ulaganjima u osnovna sredstva. To je, naime, najšire određivanje investicija i važi kako u slučaju ulaganja u stambeni objekt ili tvornicu tako i za investiciju u osnovno krdo neke poljoprivredne organizacije, koje je njeno osnovno sredstvo. Mislimo, da bi zakon o gradnji objekata trebao uređivati građevinske investicije, a ne da uređuje investicije onako sve odreda. Zakon, naime, sadrži cijeli niz odredbi, odnosno uvjeta, koje investitor mora ispuniti, da bi uopće mogao realizirati investiciju, a na drugoj mu strani nedostaje cijeli niz odredbi o dužnostima, koje bi investitor također morao ispunjavati, a koje na primjer lijepo sadrži hrvatski zakon o gradnji objekata. Ukoliko upoređujemo osnutak zakona o gradnji objekata sa osnutkom zakona o proširenoj reprodukciji, koji je također bio dostavljen na prethodnu raspravu, vidimo, da oba sadrže cijelu poplavu odredba o investiranju i o dužnostima investitora, koji nažalost ni međusobno nisu dovoljno usklađene, tako da se opravdano bojimo, da ćemo na području investicija uskoro dobiti cijeli niz neusklađenih odredaba različitih zakona, što će nesumnjivo proizvesti pometnju, potrebu za tumačenjem propisa, zavlacenje investicijskih postupaka,

a sve je to zajedno povezano sa većim trošenjem društvenih sredstava.

MARKO SVETINA

Prošli smo kroz burno stvaralačko razdoblje

GOVOR PODPREDSJEDNIKA IS SRS LUDVIKA GOLOBA NA SLAVNOSTNOJ SJEDNICI POVODOM 35-GODIŠNJICE

Svako proslavljanje obljetnice, pa bilo ono osobno, kolektivno ili narodno, između ostalog ima za cilj da pogledamo u prošlost, u uvjete nastajanja i razvijanja porasta, da bi mogli što svestranije ocijeniti postignute uspjehe, da bi to još više motiviralo i mobiliziralo naše stvaralačke snage za sutra, na viziju budućnosti.

Sa zidarskom žlicom i „fanglom“, tačkama, krampom i lopatom bilo je potrebno sa tisuću koraka i radnim podstrekom, izuzetno iscrpljujućom fizičkom snagom, ostvarivati sredstva i to ne samo za preživljavanje, već i samobjedivanjem ulagati u materijalne osnove rada, suvremeniju tehnologiju i u objekte. Tadašnji uvjeti rada ne mogu se ni vremenski ni po fizičkim naporima u ničemu uporediti sa današnjim.

Zato je razumljivo, da se je, kao što to utvrđujete u vašem kolektivu, u posleratnom desetljeću počelo raditi izjutra po

mraku i završavati navečer; tako je bilo na svim područjima radne i političke aktivnosti.

Sve nas, koji smo prošli kroz to stvaralačko burno razdoblje, s posebnim ponosom ispunjavaju postignuti uspjesi i razvoj u svakom kolektivu u svakoj mjesnoj zajednici, općini, republici.

Dozvolite mi da iskoristim priliku, kada oživljavamo sjećanja na nastajanje i razvijanje OUR Pionir da se zaustavimo i na slici pokrajine, odnosno općine.

Do kraja drugog svjetskog rata ovo je područje bilo pretežno agrarno. Iz toga proizilazila prenaseljenost, siromaštvo i brojne socijalne suprotnosti. Zbog upravnih, administrativnih i sudskih institucija tadašnje državne vlasti, Novo mesto je imalo sliku provincijskog središta, u kojem su se pored ugostiteljske i trgovačke djelatnosti opažali i zameci veće obrtne, pretežno prerađivačke djelatnosti.

Kako se, tako reći preko noći, počela razvijati građevinska djelatnost i na drugim se područjima privredne aktivnosti, a posebno u razvoju industrije, počelo sa malim obrtnim pogonima, da bi oni sami za četrdesetak godina jasnije i smjeliše posegli u razvoj i postigli stanje, u kojem se danas nalazi Novo mesto kao razvijeno industrijsko središte u Sloveniji. Općina Novo mesto se u odnosu na druge općine u SR Sloveniji popela u prvu trećinu razvijenih općina. Slična je uporedba i za SR Sloveniju obzirom na druge republike.

Slovenija spada među ekonomski najrazvijenije republike u Jugoslaviji. Ipak, svoj privredni razvoj ubrzali tek poslije rata i poslije pobjedničke socijalističke revolucije u socijalističkoj obitelji ravnopravnih naroda i narodnosti Titove Jugoslavije. Za vrijeme austrougarske monarhije, a to znači prije nekih šezdesetak godina, Slovenija je praktično imala status kolonije. Cijelo posleratno razdoblje u Sloveniji smo imali visoki stepen privrednog porasta, preko 7%. U skladu sa tim rastao je i društveni proizvod i nacionalni dohodak, tako da on iznosi 4.600 dolara po stanovniku. Industrijski rast bio je posebno dinamičan, za trideset godina povećao se za više od deset puta. Mogao bih nabrojiti još podataka, koji zorno prikazuju veliki napredak, koji smo u Jugoslaviji postigli u poratnom razdoblju, a također i u Sloveniji, u općini i u radnom kolektivu SGP Pionir.

Rezultati, koje smo u prošlosti postigli na području materi-

jalnog i socijalnog razvoja, dobra su podloga, koja nam omogućava, da se oslonimo na vlastite snage i mogućnosti, da vrijednim radom razvijamo sistem i praksu, koja će nam dati potpuno obilježje socijalističke republike rada, što treba da nam osigura još cjelovitije i bolje zadovoljavanje društvenih i osobnih potreba. Na tim osnovama potrebno je uklanjati uzroke ekonomske nestabilnosti. Zato je u ovom razdoblju uspješna borba za veću privrednu stabilnost životni interes radnih ljudi i uvjet kako za daljni uspješni razvoj samoupravljanja i jačanje društveno ekonomskog položaja radnika tako i za političku čvrstinu društva odnosno države.

Osnovne slabosti u privredivanju na području građevinarstva u SR Sloveniji, koje se u određenoj mjeri već uklanjaju, posebno u SGP Pionir, posljedica su izuzetno razdobljene investicijske gradnje i zagrijane konjunktura, koja je bila održavana izuzetno velikim učešćem investicija u društvenom proizvodu. To je zadovoljavalo odnose, u kojima je izuzetno oslabilo djelovanje ekonomskih zakonitosti i provodilo se zidanje cijena, nekvaliteta usluga, nepoštivanja rokova, prenošenje cjelokupnog rizika na korisnike itd. Zato sigurno nije slučajno, da je slovensko građevinarstvo preskupo na međunarodnom tržištu. To je naime u velikoj mjeri samo objektivno mjerilo efikasnosti privredivanja društvenim sredstvima. Smanjenje obima investicija u srednjoročnom razdoblju utječe i na smanjenje zaposlenosti cjelokupnog građevinarstva, a također i u velikoj mjeri cjelokupnog reprodukcijanskog procesa građevinskih materijala. Zato je potrebno, da se građevinarstvo uvažavanjem efikasnijeg privredivanja usposobi za nastup na međunarodnom tržištu, koje bi uz sadašnje kadrove, datim mogućnostima i domaćem reprodukcijanskim materijalu jačalo ekonomski i socijalni položaj radnika u toj djelatnosti. Razumljiva je činjenica, da je usmjerenje SGP Pionir na vanjsko tržište prisutno već duže vrijeme, i da se je taj kolektiv već iskazao na međunarodnom tržištu.

Nema sumnje, da je takvo stanje moguće premašiti samo jačanjem samoupravnog društvenoekonomskog položaja radnika. Ipak cilj uspostavljanja samoupravnih društvenoekonomskih odnosa nije samo u tome, da postignemo odnose, u kojima bi svatko sticao prihod, dohodak i osobni dohodak po

svom radnom doprinosu, već je cilj u tome, da se prije svega postigne samoupravno svladavanje uvjeta ostvarenog dohotka. Kod toga je od ključne važnosti pitanje, koliko u sadašnjim društvenim odnosima sa jasnim argumentima već ostvarujemo neodvojivu povezanost i uzajamnu ovisnost između rezultata privredivanja, tj. dohotkom na jednoj strani i društvenoekonomskim položajem radnika na drugoj strani.

Upravo zbog takvih odnosa na području građevinarstva su se komunisti, koji rade u građevinarstvu, sastali na problematskoj konferenciji SK Slovenije, gdje su ocijenili, da brojne slabosti i nedostaci u svim djelatnostima uređivanja prostora, gradnje i održavanja investicijskih i stambenih objekata ukazuju na to, na komunisti nisu zadatke iz rezolucije VIII kongresa SK Slovenije o ostvarivanju samoupravnih društvenoekonomskih odnosa u stambenoj privredi ispunjavali dovoljno cjelovito i efikasno. Tada su izložili, da u središtu aktivnosti mora biti posezanje slabosti, brže uspostavljanje i jačanje samoupravnih društvenoekonomskih odnosa, koji su bitan uvjet za samoupravno i društveno planiranje i ostvarivanje planova. Treba sprovesti u djelo samoupravne društvenoekonomske odnose zajedničkog prihoda, dohotka i slobodne razmjene rada, što će omogućiti i osiguravati, da radnici samoupravno savladaju svoj rad i poslovanje u svakoj od djelatnosti, od uređivanja prostora do završnih radova kod gradnje investicijskih i stambenih objekata, te da društvenoekonomski položaj radnika i svake djelatnosti bude ovisan od stvarnog radnog doprinosa u zajedničkom proizvodni i od rezultata rada. Potrebno je razviti takav način poslovanja, koji će omogućiti samoupravno udruživanje rada i sredstava između svih djelatnosti — od prostornog do komunalnog uređivanja, projektiranja i savjetovanja, industrije građevinskog materijala i opreme, do građevinske operative, te završnih i instalacijskih radova. Ti napori moraju ojačati raspodjelu i specijalizaciju rada u proizvodnom građevinskom procesu, a ujedno i udruživanje poslova i radnih zadataka u radnim i složenim OUR, da bi postigli efikasnije privredivanje društvenim sredstvima.

Ti ciljevi u još većoj mjeri moraju biti u središtu vašeg djelovanja, jer će se samo tako nastaviti proces izgradnje samoupravnih društvenoekonomskih odnosa i na toj cesti osnovi po-

stići još bolje rezultate u privredivanju.

Drugarice i drugovi!

Živimo u vrijeme opasnog pogoršanja međunarodnog položaja koji se odražava u krizim žarištima i sukobima na raznim stranama svijeta i u takmičenju veselila i blokova na sve širem području, kao i u naglom takmičenju u naoružavanju, atomskom i klasičnom. Na tome su angažirana velika sredstva koja bi mogla služiti za uklanjanje zaostalosti, gladi i bijede u svijetu.

Posebnu zabrinutost prouzrokuje sve češća upotreba sile u odnosima među narodima i državama, također i među nesvrstanim i socijalističkim državama. Bitni uzorci takvih odnosa vide se u sve očitijoj tendenciji ugrožavanja suverenosti i neovisnosti država i to intervencijama i umješavanjem u njihove unutarnje poslove, u nepoštivanju prava naroda prema nezavisnosti, ravnopravnosti i prema vlastitom putu unutarnjeg razvoja, te u sve većij zadržanosti međunarodnih privrednih problema. Sve to ugrožava mir i stabilnost u svijetu i neprestano postavlja pitanja o nezavisnosti, stabilnosti i mirnom razvoju nezavisnih, nesvrstanih država. Kod toga je jako važno poštivanje načela o miroljubivom zajedničkom životu i povećanje uloge Organizacije udruženih naroda na očuvanju mira i sigurnosti u svijetu. U tom slučaju posebno je potrebno još se više usposobljavati i razvijati djelatnosti ONO.

Drugarice i drugovi, nadam se, da izražavam i vaše mišljenje, ako kažem, da smo ponosni i zahvalni, da je kolektiv SGP Pionir uspio u svom razvoju, jer se danas uvrštava među najveća građevinska poduzeća u SR Sloveniji.

Ponosni smo da je ubrzani razvojni uspjeh bio postignut poslije usvajanja novog ustava uz dosljedno samoupravno organiziranje i poslovno dohodkovno povezivanje sa svima onima, koji značajno utječu na obim i sposobnost građevinske operative za preuzimanje najtežih građevinskih radova na konkurentnom domaćem i inozemnom tržištu.

Zahvalni smo radnom kolektivu, da je svojom djelatnošću u općini Novo mesto znatno suostvarivao materijalnu osnovu ne samo svoje OUR već i osnovu za razvoj drugih proizvodnih i neproizvodnih djelatnosti, te time doprineo i brzom razvoju društvenog i osobnog standarda radnih ljudi i građana u svim onim općinama, u kojima je

razvijena djelatnost OUR Pionir.

Na kraju mi dozvolite, družu predsjedniče RS, članovi savjeta i svi vi prisutni na ovoj sjednici, da vama i 4.483 članova radnog kolektiva SGP Pionir čestitam povodom 35-godnišnjice postojanja! Čestitke upućujem i svima onima, koji su bili članovi ovog kolektiva, a danas su već u mirovini. Izražavam zahvalnost svima, koji su pretežan dio svoje stvaralačke snage ugradili u razvojna dostignuća OUR Pionir, a koji su već preminuli.

Želim, da bi radni kolektiv SGP Pionir u svojim razvojnim ambicijama u buduću uspevao kao i do sada i da bi prilikom ovakvog novog susreta sa istim veseljem osjećajima kao danas ocjenjivali uspjehe vašeg kolektiva

Hvala!

O životu u sektoru RIJEKA

U ovom broju Pionira pokušat ćemo vam predstaviti rad i društveni život na sektoru Rijeke. Za početak samo malo o nama, tek toliko, da se izvučemo iz anonimnosti.

Prije osam godina stigli smo u Rijeku sa dvije brigade i mehanizacijom, puni volje za rad i namjera da tu i ostanemo. Neki su se tada po prvi put sreli sa morem, primorskim kršom i Senjskom burom. Kasnije nas je bilo i više, četiristo, a danas svega 172. Izgradili smo tvornicu montažnih elemenata za „Adriamont“ u Škurinjskoj dragi i naselja: Rujevicu sa 500 stanova, Drenovu 260, Zamet 102, Srdoče I 300, Senj 30. U Škurinjskoj dragi od 1975. godišnje predajemo po 300 stanova, na Srdočima u II fazi radimo 220 stanova, izgradili smo i vodospreme „Bakar“, „Viškovo“ i „Škurinje“, a uz našu pomoć pojedina naselja dobila su plin i telefon. Za sve ovo vrijeme izvođenja radova ostvarivali smo pozitivne rezultate.

Radnici su smješteni u montažnim drvenim baraka u Škurinjskoj dragi. Reklo bi se, da su zadovoljni, ali svedjedno nestoprljivo očekujemo, da se otpočne sa gradnjom samačkog doma u Srdočima. U Škurinjskoj dragi uz naselje imamo i

menzu; sa prehranom su ljudi zadovoljni, mada nemaju mogućnosti da poručuju jela sa jelovnika kao u boljim restoranima.

Udaljenost od matičnog OOUR—a čini nas udaljenim od svih kulturnih i sportskih manifestacija, koje se većinom organiziraju na sjedištu RO, a da ne govorimo o dodjeli stanova i kredita.

Na sektoru aktivno djeluju i DPO: sindikalni odbor, Savez komunističke omladinske organizacije. Sindikalni je odbor organizator sportskog i društvenog života. Organizirano je takmičenje u šahu i podijeljene nagrade u knjigama sa temom „Tito i revolucija“. Takmičenja u ostalim sportskim aktivnostima su u toku, spremajući se na proslavu 35 — godišnjice RO. U obilasku gradilišta Škurinjska draga razgovarali smo sa Hasanom, Nikolom, Huseinom, Suljom i Abazom, koji su zadovoljni organizacijom i količinom posla. Imaju primjedbu na higijenu u naselju, a predlažu, da OOUR organizira jednom mjesečnom prijevoz radnika kući o njihovom trošku, a za pojedince, koji neopravdano izostaju sa posla, poduzeti rigoroznije mjere, osim toga zamjeraju, što se ne pokazuje više zanimanja za naš sektor.

„Napišite i to,“ rekao je između ostalog Hasan. „da smo se odazvali pozivu Opće bolnice Braće dr. Sobol. odjel transfuzije, i da je njih 31 dalo najdragocjeniju tekućinu za ljudski život — krv.“

Dovidjenja iz Rijeke!

VIKOTR ZRNIC
DRAGICA RAKUN

**Dižemo
razinu
stručne
usposobljenosti**

**AKCIJA „NNNI — '81.“
u našem OOUR-u**

Tradicionalna akcija „ništa nas ne smije iznenaditi“ — „NNNI — '81“ ove se godine organizira po sedmi put u SR Hrvatskoj, a u našem OOUR drugi put. U proteklih 6 godina afirmirala se i prerasla u najmasovniju manifestaciju dinamičnog procesa podruživanja poslova obrane, sigurnosti i za-

(Nadaljevanje na 16. str.)

(Nadaljevanje s 15. str.)

štite u cijelom našem društvu. Ovogodišnja akcija NNNI ima posebno značenje, jer je posvećena obilježavanju jubileja 40-godišnjice ustanka i 20-godišnjice nesvrstavanja. Akcija također doprinosi oživotvorenju odluka i zaključaka kongresa Saveza komunista o zadacima u obrani, sigurnosti i zaštiti.

U akciji su sudjelovali svi činovi ONO i DSZ našeg OOUR. Organiziranje i provodjenje ovogodišnje akcije temeljeno je na do sada stečenim iskustvima i saznanjima. Vježba je održana 10. 10. 1981. godine na sjedištu OOUR upravo na dan, kada su bile planirane i završene aktivnosti akcije „NNNI - '81“. Ova vježba je najneposrednija dogradnja saznanja u praksi, prijeko potrebna za uspješno ostvarivanje obrambenih i zaštitnih mjera i aktivnosti u našoj sredini, jer oživotvoruje koncepciju ONO i DSZ.

Cilj akcije: mobilizacijom i sve masovnijem sudjelovanjem radnih ljudi našeg OOUR u ovogodišnjoj akciji podiže se razina stručne osposobljenosti za obranu i zaštitu, a pored toga željela se provjeriti organiziranost i pripremljenost svih struktura u OOUR za djelovanje u uvjetima općenarodnog obrambenog rata, elementarnim i drugim nesrećama, te zaštitu ljudi i imovine od svih oblika ugrožavanja. Aktivnosti u ovoj akciji, prevashodno su imale radni karakter. Nedvosmisleno se pokazalo, kako se sa malim sredstvima pokreće jedna društveno korisna akcija, u kojoj je, pored ostalog, vodjeno računa i o racionalnom korištenju finansijskih i materijalnih sredstava, što je još jedan doprinos u provodjenju politike ekonomske stabilizacije.

Neophodne smjernice za pripremu i provodjenje akcije „NNNI - '81“ dobili smo od koordinacionog odbora za ONO i DSZ općinske konferencije SSRNH - Susedgrad, koje u osnovi dozvoljavaju svim sredinama utvrđenje Programa vlastitih aktivnosti u akciji, prilagodjavajući ih svojim potrebama i mogućnostima. U izradi vlastitog programa aktivnosti sa planom provodjenja istih, potpuno se uspelo, što svjedoče priznanja upućena na samoj vježbi od načelnika općinskog štaba CZ Susedgrad.

Sadržaj akcije je raznovrstan. Ista je obilježena provjerom:

- pripremljenosti radnih ljudi za obranu i zaštitu u izvanrednim situacijama,
- mobilizacije jedinice CZ i čuvarskog odjeljenja, i na radnom mjestu, u sprovođenju sa-

mozaštitnih mjera u cilju pruženja samopomoći i uzajamne pomoći na zaštiti i spasavanju ljudi i imovine,

- organiziranost, obučenosti i uvježbanosti jedinice CZ opće namjene u uklanjanju, spašavanju ljudi i imovine, gašenju nastalog požara, pružanju prve medicinske pomoći, RHB zaštiti, čišćenju terena i sl.

Pored iznešenog, vršena je i provjera osposobljenosti rukovodećih organa u OOUR, u pogledu rukovodjenja, te provodjenja mjera pripravnosti, naredjenja, mobilizacije i organizacije spasavanja ljudi i imovine.

Posebno naglašavamo doprinos, htijenje i samoprijegor svakog pripadnika jedinice CZ, te članova organa rukovodjenja, kao i ostalih sudionika u vježbi, na izvršavanju planiranih zadataka.

Istaknuto je od svih sudionika vježbe, da ovakvih i sličnih akcija treba organizirati više puta u toku kalendarske godine. To potvrđuje osobitu zainteresiranost svakog subjekta ONO i DSZ u OOUR za većim saznanjima na planu zaštite i spasavanja. Organizatori akcije, dakako, morat će u narednim zadacima predvidjeti i veću zastupljenost vježbi ovakvog karaktera za radne ljude OOUR.

Još jednom na najbolji način se afirmirao princip „NEMA NERASPOREDJENIH, NEMA PREKOBROJNIH“. Po završetku vježbe čula se pjesma drugarstva i zbratimljenosti „OD VARDARA PA DO TRIGLAVA“.

U menzi Radničkog naselja OOUR topli vojnički pasulj i te kako je prijao.

NEDO DŽAJIČ

Izbor liječnika i zdravstvene ustanove za liječenje

Često se na zborovima radnih ljudi, sastancima i u međusobnom ćaskanju čuje, zašto se naša osnovna organizacija odlučila, da angažira tog liječnika ili ustanovu, kad ustav SR Slovenije u posljednjem stavu člana 231. daje pravo na slobodan izbor liječnika i zdravstvene organizacije. Stvarno smo pravilno pročitali pravo, koje nam daje ustav SR Slovenije, ali ne smijemo zanemariti obaveze, koje proizilaze iz odluka člana 205. istog ustava, koji govori, da radni ljudi na temelju načela uzajamnosti i solidarnosti i doprinos iz tekućeg i minulog rada iz osobnog dohotka, te doprinosu radne organizacije ostvaruju pravo na socijalno osiguranje za sebe i članove svoje obitelji.

Već zbog samog objašnjenja pomenute problematike vrijedno je pomenuti odredbe člana 101. zakona o zdravstvenoj zaštiti (Sl. list SRS br. 1 - 1980) koji govori: svatko ima pravo na slobodan izbor liječnika i zdravstvene organizacije. Korisnici (radnici naše osnovne organizacije) i izvođači (zdravstveni dom Moste), samoupravnim sporazumom uređuju način uvažavanja prava na slobodan izbor liječnika i zdravstvene organizacije. Ako ovim ustavnim i zakonskim odredbama dodamo još i to, da radnik ima pravo na naknadu osobnog dohotka za vrijeme nesposobnosti za rad u pravih 30 dana iz dohotka osnovne organizacije, onda se opravdano postavlja pitanje biranja liječnika i zdravstvene ustanove. Samoupravnim

sporazumom (Ugovorima o obavljanju zdravstvene zaštite), kojeg je usvojio RS OOUR 9. 10. 1980, opunomoćili smo liječnika u zdravstvenom domu Moste, da pregleda opravdanost izdanih lista za privremenu nesposobnost za rad, koje radnici donose od drugih liječnika. Liječnik kao stručni radnik i liječnička komisija utvrđuju opravdanost bolovanja na temelju medicinskih dokumenata, koje radnik donese od drugog liječnika, te na temelju samog uvjerenja tih stručnih radnika. Već je duže vrijeme poznato, da radnici donose i takve liste, koje ne mogu opravdati privremenu nesposobnost za rad, jer se bolesti, koje su opisane u liječničke liste, ne slažu sa izjavama radnika, a koje daju opunomoćenim liječnicima odn. liječničkoj komisiji. Ugovorom sa Zdravstvenim domom Moste nismo kršili - za radnike naše OOUR - gore navedeni ustav i zakonske odredbe, već smo zdravstvenu zaštitu približili našim radnicima. Ako radnici uzajamno i solidarno udružuju sredstva za liječničku zaštitu, opravdano se može postaviti pitanje, da li mi radnici imamo pravo na temelju te svoje uzajamnosti i solidarnosti, da kontroliramo, gdje odlaze ta naša sredstva, koja udružujemo.

Upravo preko opravdanosti, odn. neopravdanosti bolovanja, ostali radnici mogu da kontroliraju, tko ima pravo, da dobija sredstva u to ime, a tko ne.

Opunomoćeni liječnik ne negira rad drugog liječnika, već kontrolira opravdanost listova, a time i opravdanost na isplatu naknade za vrijeme nesposobnosti za rad.

Praksa je pokazala, da smo ove godine u OOUR smanjili bolovanja za 2 %, što znači, da je pored dodatka za redovnu prisutnost na radu utjecao i rad opunomoćenog liječnika. Zato mislim, da pošten i savjestan radnik, koji stvarno pošteno radi i koji se pošteno liječi, kada je bolestan, odobrava takav odnos sporazumijevanja sa liječnikom i zdravstvenim domom u Mostama.

Moramo biti svjesni toga, kolika sredstva odvajamo godišnje za isplate radnicima, koji su na bolovanju. U vrijeme kada težimo stabilizaciji privrede, možemo je jedino stabilizirati većom produktivnošću i disciplinom, a nikako bolovanjima, opravdanim a posebno neopravdanim izostancima, a time ćemo ostvariti i bolje uvjete za rad i život.

DUŠAN DEVIČ

Zveza kulturnih organizacij Slovenije razpisuje v sodelovanju z Zvezo sindikatov Slovenije in soorganizatorji

SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV ZAČETNIKOV' PREDSTAVNIKOV DRUGIH NARODOV IN NARODNOSTI JUGOSLAVIJE, KI STALNO ALI ZAČASNO BIVAJO V SLOVENIJI.

I. Za okroglo mizo se bodo avtorji pogovarjali s člani žirije o pregledanih prejetih tekstih, z organizatorji pa o delu, o možnostih objavljavanja in o sodelovanju. Na literarnem večeru se bodo izbrani avtorji predstavili poslušalcem s predlaganimi teksti.

II. Sodelujejo lahko pesniki in pisatelji začetniki, predstavniki drugih narodov in narodnosti Jugoslavije, ki stalno ali začasno bivajo v Sloveniji in ki se skušajo v pisanju v materinem jeziku in še niso izdali (razen v samozaložbi) nobenega svojega dela v knjižni obliki. Kandidati morajo biti stari več kot petnajst let.

III. Posamezni kandidati lahko sodelujejo z literarnimi prispevki v materinem jeziku (ki ni slovenski), napisani s pisalnim strojem v treh izvodih.

IV. Organizatorji bodo upoštevali prispevke vseh vrst proze, poezijo in dramatike:

- črtice, novele, satire, humoreske, romane, itd.;
- pesmi, epigrame, basni, aforizme, itd.;
- dramska besedila, dramske prizore, skeče, enodejanke, tragedije, groteske, TV igre, nadaljevanke, filmske scenarije, scenarije za proslave, recitale, itd.;
- kritičke prispevke, eseje z vseh področij umetnosti, kulture in družabnega življenja itd.

V. Prispevki (v treh izvodih) morajo biti predpisani s šifro. V priloženi ovojnici pa morajo biti naslednji podatki: ime in priimek, točen naslov, starost, izobrazba, poklic, delovna organizacija, šola in narodnost. Organizatorji ne bodo upoštevali prispevkov, ki bodo podpisani s polnim imenom. Tekstom s šifro je torej treba priložiti ovojnico z avtorjevimi podatki.

VI. Člani žirije bodo med prispelimi teksti izbrali najkvalitetnejše.

VII. Avtorji odstopijo vse poslane prispevke ob morebitni objavi brezplačno. Organizatorji bodo objavili dela izbranih avtorjev na način in v obsegu, ki bo ustrezal gmotnim in organizacijskim možnostim.

VIII. Prispevke pošljite najkasneje do 25. novembra 1981 na naslov: ZKO Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana, za srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov, predstavnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije v Sloveniji. Tel.: 061/22-541 int. 18.

IX. Srečanje bo sredi decembra verjetno v Novem mestu. Točen datum in kraj srečanja bomo vsem, ki se bodo prijavili na razpis, sporočili kasneje.

Savez kulturnih organizacij Slovenije u saradnji sa Savezom sindikata Slovenije i suorganizatorima raspisuje

2. SUSRET PESNIKA IN PISACA POČETNIKA, PREDSTAVNIKA DRUGIH NARODA I NARODNOSTI JUGOSLAVIJE, KOJI STALNO ILI PRIVREMENO ŽIVE U SLOVENIJI

I. Za okruglim stolom autori će razgovarati sa članovima žirije o pregledanim primljenim tekstovima a sa organizatorima o radu, o mogućnostima objavljivanja te o budućoj saradnji. Izabrani autori svojim predloženim tekstovima predstavice se slušaocima na literarnoj priredbi.

II. Učestvovati mogu pesnici in pisci početnici, predstavnici drugih naroda i narodnosti Jugoslavije, koji stalno ili privremeno žive u Sloveniji i koji pokušavaju pisati na materinem jeziku, a još nisu izdali (osim u vlastitom izdanju) nijednog svog rada. Kandidati moraju biti stariji od 15 godina.

III. Pojedini kandidati mogu da učestvuju u ovom natečaju svojim literarnim priložima na maternjem jeziku, napisanim pisačom mašinom u tri primerka.

IV. Organizatori će uzeti u obzir priloge svih vrsta proze, poezije i dramatike:

- crtice, novele, satire, humoreske, romane itd.;
- pesme, epigrame, basne, aforizme itd.;
- dramske tekstove, dramske prizore, skečeve, pozorišne komade u jednom činu, tragedije, groteske, TV drame, drame u nastavcima, filmske scenarijume, scenarijume za proslave, recitale itd.;
- kritičke priloge, eseje sa svih područja umetnosti, kulturnog i društvenog života itd.;

V. Prilozi (u tri primeraka) moraju biti potpisani šifrom. A u priloženom pismu moraju biti sledeći podaci: ime i prezime, tačna adresa, starost, školska sprema, zanimanje, radna organizacija, škola i narodnost. Organizatori neće uzeti u obzir onih priloga, koji neće biti potpisani punim imenom. Tekstovima sa šifrom treba, dakle, da bude priloženo pismo sa podacima autora.

VI. Članovi žirije odabraće od došlih tekstova najkvalitetnije.

VII. Sve poslate radove autori besplatno odstupaju za eventualnu objavu. Organizatori će objaviti radove odabranih autora na način i u opsegu, koji će odgovarati materijalnim in organizacionim mogućnostima.

VIII. Priloge šaljite najkasnije do 25. novembra 1981 godine na adresu: Savez kulturnih organizacija Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana, za susret pesnika i pisaca početnika, predstavnika drugih naroda i narodnosti Jugoslavije u Sloveniji. Tel.: 061/22-541 int. 18 ili na adresu: ORGANIZATOR KULTURE SGP "PIONIR" Novo mesto.

IX. Susret će biti u sredini decembra, verovatno u Novom mestu. Tačan datum i mesto susreta javičemo naknadno svima, koji se budu prijavili na ovaj natečaj.

S slavnostne seje vseh zborov občinske skupščine v prostorih visokoregalnega skladišča – manipulativni del iz „Programa 64“ v tovarni zdravil KRKA, ki je v sklopu občinskega praznika praznovala 25-letnico obstoja (foto: Borsan)

– Sa svečane sjednice svih zborova općinske skupštine u prostorijama visokoregalnog skladišta – manipulativni dio iz „Programa 64“ u tvornici lijekova KRKA, koja je u sklopu općinskog praznika proslavljala 25-godišnjicu postojanja (foto: Borsan)

Ob našem prazniku

Pionirji vsako leto praznujemo 29. septembra svoj praznik. Na ta dan se spominjamo pionirjev iz NOB in se dogovarjamo o svojem delu.

Pred šolo smo se zbrali ob 8. uri. Mladinci smo imeli svojo volilno konferenco, pionirji pa pionirsko odredno konferenco. Za slovesen začetek je kulturno društvo pripravilo lep program. Na konferencah smo poročali o delu v preteklem šolskem letu in sprejeli načrt za to leto ter opravili volitve. Nato smo se pionirji in mladinci zbrali na zboru celotne šolske skupnosti. Z veseljem smo ugotovili, da smo v minullem šolskem letu med drugim uredili oder v telovadnici in kuhinjo z šolske malice, pri čemer nam jypomagalo SGP Pionir. Za pomoč se mu učenci naše šole najlepše zahvaljuje-mo.

Naš dan smo končali še z zborom šolskega športnega in kulturnega društva ter kluba mladih tehnikov.

MOJCA ERPIČ,
literarno–novinarski krožek
OŠ Milka Šobar–Nataša

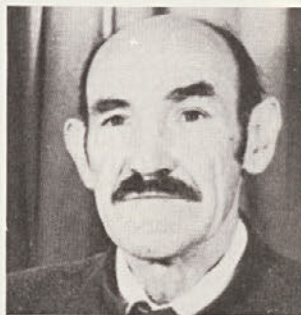
Prvih devet mjeseci u RZZS

Rezultati poslovanja u RZZS u prvih devet mjeseci ove godine pokazuju, da se većina zaposlenih u RZZS odlučila poduprijeti stabilizacijska nastojanja i usmjerenja naše društvene zajednice. To dokazuju dostignuća bar na nekim područji-

ma. Prije svega zajedničkim smo snagama ograničili broj prekovremenih sati, jer je u RZZS u uporedbi sa istim razdobljem prošle godine bilo samo 52 % prošlogodišnjeg broja prekovremenih sati. Zaposleni u RZZS ponašali su se stabilizacijski i kod isplaćivanja osobnih dohodaka.

To nam pokazuju slijedeći podaci: po društvenom dogovoru o raspoređivanju dohotka osobno dohodi u masi u RZZS mogli bi porasti za 37 %, a stvarno su porasli samo za 32,64 %. Bili smo uspješni i na području isplaćivanja sredstava iz fonda zajedničke potrošnje, jer bi obzirom na poslovni uspjeh bilo moguće isplatiti 1.329 din po zaposlenom u

Francu Plevniku v spomin

Ob praznovanju jubileja smo se spet prešteli. 4.500 nas je. Vendar je bilo v teh 35-tih letih Pionirjevcev še mnogo, mnogo več.

Pomemben kamenček v veličastni Pionirjev mozaik je vgradil tudi Franc Plevnik.

Bil je aktivist in borec. Oficir JLA. Funkcionar.

Pionirjev delovodja od 6. 8. 1953 do 31. 1. 1972.

Upokojenec, ki ni mogel mirovati.

Lovec – ljubitelj narave.

Bil je dober človek. Skromen, delaven, nesebičen, pošten. Ne zato, ker ga ni več,

zato, ker je bil v resnici tak!

Delavci so ga imeli radi, čeprav je bil strog do njih, kakor je bil do sebe. Cenil je dobrega delavca in zagovarjal je njegove pravice.

V prostem času je rad posedel v družbi. Ob poglobljeni debati. Še pred letom je na srečanju upokojencev obujal spomine in se veselil novih uspehov podjetja.

In zdaj je neznansko dolgih in pošastno kratkih dva-inšestdeset let življenja z vsemi hajkami in viharji, z nešteti kubiki in kvadrati in obračuni in s kletvicami in z znojem in s prebliski radosti ob delovnih uspehih – brez težav stisnjenih v mali žari.

Franc Plevnik, hvala!

Oprosti, da ni bilo nikogar, ki bi ti ob grobu izrekel to kratko besedico. Kajti ostaja neizbrisno dejstvo, da je tvoj kamenček vgrajen. Zato bo spomin nate živel z nami.

DANIEL ŠTIRN

RZZS, a stvarno je bilo isplačeno samo 1.126 din.

Uporedba gornjih podataka između RZZS i OOUR pokazuje, da OOUR nisu bile tako uspješne u stabilizacijskim nastojanjima, kao što su bili radnici u RZZS. Bilo bi dobro, da se radnici u OOUR zamisle nad tim i da do kraja poslovne godine poboljšaju svoje poslovne rezultate.

O rezultatima poslovanja u ovoj godini u RZZS raspravljao je i radnički savjet. Mišljenje radničkog savjeta RZZS bilo je, da su rezultati na nekim područ-

čjima doduše zadovoljavajući, ali da sada nije vrijeme za zadovoljstvo i da rezultate treba još poboljšati. Zbog toga je radnički savjet usvojio zaključak, kojim je zadužio sve službe, da moraju još ograničiti izdatke na području kilometrina, dnevnica, izdatke za kancelarijski i režijski materijal i da još više treba smanjiti broj obavljenih prekovremenih sati, što je u skladu sa smjernicama naše društvene zajednice. Bilo bi dobro kad bi i samoupravni organi OOUR usvojili slične zaključke i zaduženja.

MARKO SVETINA

IZ GLASILA SGP GROSUPLJE

Čestitamo, čestitamo, tovariš Miha!
In upamo, da boste tako dober delegat kot vaši predstavniki, saj z njimi res nismo imeli nikakršnih težav!

V času od 1. 8 – 31. 10. 1981 je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb:

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

TOZD SPO: Hren Stanislav – ključavničar, Taraniš Hazbija – voznik, Grubar Jože – delavec, Kukenberger Emanuel – avtomehaničar, Šalehar Marjan – strojnik, Klobučar Rudi – voznik, Bec Tomislav – delovodja, Lipoglavšek Franc – delovodja, Potokar Janez – miner, Mlakar Jože – strojni tehnik, Erbida Janez – delavec, Jurič Dragica – snažilka, Mikolič Silvo – ključavničar, Raičević Miro – voznik, Goleš Gojko – delavec;

TOZD MKO: Resman Rudi – avtomehaničar, Bernik Anton – viličarist, Blažič Drago – ključavničar, Muhič Ivan – str. ključavničar, Gole Jože – stroj. ključavničar, Bukovec Alojz – str. ključavničar, Markelc Martin – str. ključavničar, Mavsar Janez – elektr. mehanik, Muhič Mirko – avtoklepar, Štine Srečko – avtomehaničar, Glavič Jože – stroj. ključavničar, Mijoč Ivan – strojni inženir;

DSSS: Bobnar Irena – samost. daktilograf, Surudič Dragica – čistilka, Bugar Jože – voznik osebnega vozila;

TOZD KERAMIKA: Kitanovič Marjan – delavec, Zavodnik Franc – delavec, Ilić Desimir – delavec, Blažič Martin – delavec, Šešič Marko – delavec, Topič Veljko – pečar, Avdič Deval – delavec, Fehatbegović Sakib – delavec, Đuranović Mirko – oblikovalec, Mihajlovič Danilo – oblikovalec, Blatnik Franc – delavec v žgalnici, Tričkovič Milivoje – polag. keram. ploščic;

TOZD TKI: Bajec Emilijan – elektrotehnik;

TOZD Lesni obrat: Bevec Franci – delavec;

TOZD Zagreb: Barač Marica – administrativni tehnik;

KOT PRIPRAVNIKI SO BILI SPREJETI:

Hočevar Mojca – administr. tehnik v TOZD TKI, Malenšek Diana – ekonomski tehnik v DS IB, Udovč Andreja – gradbeni tehnik v TOZD TKI, Hosta Marjan – gradbeni tehnik v TOZD SPO, Štručl Drago – gradbeni tehnik v TOZD grad. sektor Krško, Urbanč Tomaž – gradbeni tehnik v TOZD grad. sektor Krško, Urbanč Tomaž – gradbeni tehnik v TOZD grad. sektor Krško, Omerović Mehmed – gradb. tehnik v TOZD grad. sektor Zagreb, Zupančič Zlatko – gradb. tehnik v TOZD

grad. sektor Zagreb, Gregorčič Mojca – grad. tehnik v DSSS, Udovč Marjan – strojni tehnik v TOZD SPO, Žagar Miroslav – strojni tehnik v TOZD SPO, Kastelic Anton – dipl. gr. ing. v TOZD TKI, Čudič Drago – gradb. tehnik v TOZD grad. sektor Krško, Pšeničnik Anton – gradb. tehnik v TOZD Grad. sekt. Krško, Blatnik Vesna – gradb. tehnik v DSSS, Sršen Blanka – gradb. tehnik v DSSS, Doberdrug Milan – gradb. tehnik v TOZD Novo mesto, Gradišar Vinko – gradb. tehnik v TOZD Novo mesto, Bajraktarevič Emsud – gradb. tehnik v TOZD Zagreb, Mehle Matjaž – gradb. tehnik v TOZD Ljubljana, Štepic Stanislav – gradb. tehnik v TOZD Ljubljana;

IZ JLA SO SE VRNILI:

Novak Franc – strojnik iz TOZD SPO, Klobčar Milan – avtomehaničar iz TOZD MKO, Knaus Anton – avtoličar iz TOZD MKO, Rangus Davorin – organizator športne rekreacije iz DSSS, Česnik Miroslav – dipl. gr. ing. iz TOZD PB, Muhvič Roman – strojnik iz TOZD SPO, Tambolaš Marjan – strojnik iz TOZD SPO, Pleško Janez – strojni tehnik iz TOZD SPO, Kaplan Slavko – avtomehaničar iz TOZD MKO, Berlan Franci – strojni inženir iz TOZD PB, Luzar Jože – avtomehaničar iz TOZD MKO, Lukič Milenko – administrator iz DSSS, Uršič Cveto – avtoklepar iz TOZD MKO, Kozolc Ciril – gradbeni tehnik iz TOZD PB, Vidic Ladislav – avtoelektričar iz TOZD MKO;

V JLA SO ODŠLI:

Novak Jože – mizar iz TOZD LO, Rom Metod – avtomehaničar iz TOZD MKO, Gradišar Vinko – gradb. tehnik iz TOZD Novo mesto, Golob Dominik – gradbeni tehnik iz DSSS, Hosta Marjan – gradbeni tehnik iz TOZD SPO, Kastelic Anton – dipl. gr.

ing. iz TOZD TKI Udovč Marjan – strojni tehnik iz TOZD SPO, Žagar Miroslav – strojni tehnik iz TOZD SPO, Zupančič Zlatko – gradbeni tehnik iz TOZD Novo mesto, Zalokar Tomaž – strojnik iz TOZD SPO, Hren Stanislav – ključavničar iz TOZD SPO, Poredoš Ervin – dipl. oec. iz DSSS

Novo sprejetim delavcem in delavcem, ki so se vrnili iz JLA, želimo dobro počutje v naši delovni organizaciji ter čimveč delovnih uspehov, delavcem, ki so odšli v JLA, pa, da bi jim čas v vojaški suknji čimprej potekel.

METKA BUČAR

TOZD GRADBENA OPERATIVA METLIKA

DELOVNO RAZMERJE SO SKLENILI:

Grčić Damir – tesar KV II, Kure Anton – vodov. instal. KV I, Plasaj Stjepan – zidar KV II – prišel iz TOZD Gr. sektor Novo mesto, Urigelj Marko – klepar KV II, Kočevar Ivan – pleskar KV I, Podrebarac Rudolf – elektroinst. KV II, Kostelec Robert – PU elektroinstal., Matešič Branimir – PU delavec;

IZ JLA SO SE VRNILI:

Jaklič Anton – PU elektroinst., Jelenič Leopold – PU mizar, Gusič Veljko – obračunski tehnik;

V JLA SO ODŠLI:

Spahič Josip – zidar KV II, Grčić Damir – tesar KV II, Mrežar Ivan – PU pleskar, Brklje Slavko – elektroinstalater KV II, Car Damir – PU elektroinstalater.

V tem času je prenehalo delovno razmerje 5 delavcem.

Novo sprejetim delavcem želimo prijetno počutje v naši sredini, tistim, ki so odšli v JLA, pa, da bi jim čas v vojaški suknji hitro tekkel.

A. BEDNARŠEK

TOZD GR. SEKTOR NOVO MESTO

Od 31. 8. 1981 do 7. 10. 1981 je prišlo do naslednjih kadrovskih sprememb

Delovno razmerje je sklenilo 29 novih delavcev (gradbeni delavci, zidarji, tesarji, železokrivci in trije gradbeniki – pripravniki)

Delovno razmerje je prenehalo 24 delavcem

V JLA SO ODŠLI:

Čelič Zvonko – zidar, Čoralič Hasan – gradb. delavec, Čoralič Sakib – gradb. delavec, Doberdrug Milan – gradb. tehnik, Eršek Milan – zidar, Pavlovič Duško – železokrivec, Stanič Niko – tesar, Zupančič Zlatko – gradb. tehnik, Gradišar Vinko – gradb. tehnik;

IZ JLA SO SE VRNILI:

Božič Duško – gradb. delavec, Čoralič Hasan – gradb. delavec, Fajič Emin – gradb. delavec, Gvozdenović Milorad – tesar, Gavrič Pero – gradb. delavec, Jerin Rudi – gradb. tehnik, Kokalovič Luka – tesar, Omerbašić Ramo – gradb. delavec, Šabič Kemal – tesar.

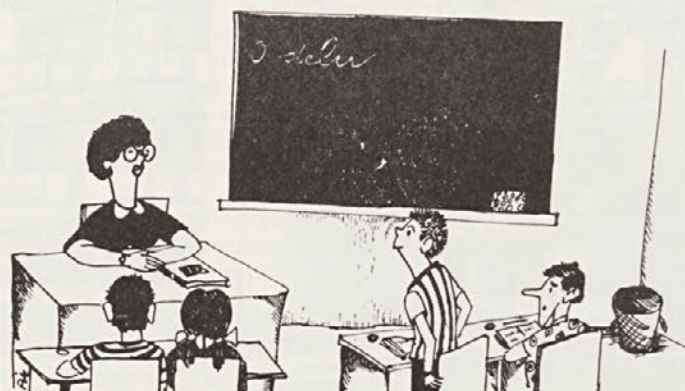
Novo sprejetim delavcem in delavcem, ki so se vrnili iz JLA, želimo, da bi se v naši TOZD dobro počutili in imeli veliko delovnih in osebnih uspehov.

Delavcem pa, ki so odšli na odslužitev vojaškega roka, želimo, da bi jim čas hitro mineval, da bi lahko kmalu šteli zadnje ure.

ŠTEFKA ŠEGA

PIONIR je glasilo kolektiva SGP „PIONIR“ Novo mesto. Izjaja enkrat na mesec v nakladi 3500 izvodov. Odgovorna urednica: Katjuša BORSAN, namesnik Ivan ILIJANIČ, člani uredniškega odbora: Pavle HOLOZAN za TOZD Gradbeni sektor Ljubljana, Ivan MARKOVIČ za TOZD Gradbeni sektor Krško, Peter BRAČKO za TOZD Strojno prometni obrat, Antonija BANIČ za TOZD Mehansko – kovinski obrat, Marjana KLEMENC za TOZD Projektivni biro, Bruno POTOKAR za TOZD TOGREL, Nedo DŽAJIČ za TOZD Gradbeni sektor Zagreb, Alojz LENARČIČ za TOZD Lesni obrat, Anica BEDNARŠEK TOZD za gradbeno operativno Metlika, Mario PEČAR za TOZD Keramiko, Irena VIDE za DSSS. Naslov uredništva: PIONIR, glasilo kolektiva SGP „PIONIR“, 68000 Novo mesto, Ljubljanska 3. Stavek, filmi in prelom: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list, tisk: TOZD Tiskarna, Novo mesto.

(IZ GLASILA SGP GROSUPLJE)

...in tako dragi učenci, imamo težko delo, lahko delo, skupno delo, zidarsko delo, kmečko delo, tehnično delo itd. No, Tonček, katero delo je pa tebi najbolj všeč? Ja... tuje delo, tovarišica učiteljica!